

CELJSKI TEDNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA
CELJE, 1. MAJA 1965 — LETO XV. — ST. 17 — CENA 30 DIN

OB PRAZNIKU DELA

Praznik dela je praznik človeka. Ne vera, ne barva kože, ne jezik, temveč delo oblikuje človeka. Ni dežele, kjer ne bi bilo potrebno delati. Tisti, ki niso hoteli delati, ne bi mogli živeti, če drugi zanje ne bi delali. Življenjska logika je brez domišljije in brez pravljičnosti: trda, neizprosna, terja svojo vzročnost in rodi posledice.

Delavec je prvi majske dan dvignil na podij mednarodne prazničnosti. Še niso daleč časi, ko so delo preizrali in sramotili; čeprav so tudi gospodje morali živeti od dela. Danes je brezdelje sramotno, čeprav še ne povsod.

Tekla je kri, Rdeč je delavski prapor. Z rdečimi nageljmi v gumbnicah so hiteli delavci na prvomajskih shode, zasledovali so jih orožniki z nasajenimi bajoneti. Bilo je tako.

Dvajset let v svobodni socialistični deželi! Delo je rodilo uspehe, pred katerimi ni hčer ne more zatisniti oči. Nova stanovanja, mogočne tovarne, nove šole ... Veliko tega imamo. Vsi imamo to. Samoupravljalci! Kako globok, širok je to pojem. Delati, upravljati, gospodariti z vsem, kar je moje in tvoje, kar ni niti moje niti tvoje. Mislite, da je to enostavno! Kožuh imam, čistim ga, zlagam, pa zim nanj, to je enostavno. Tovorno imamo, veliko strojev, še več izdelkov, blagajna je velika, da komaj vemo, koliko denarja steče skozi njo. In vse to je moje in tvoje in naše in vaše! Da, samoupravljanje je velika svoboda in velika odgovornost. Delo daje čast in oblast in delo zahteva svoj red, spoštovanje, ekonomiko.

Prvi maj je praznik dela, praznik delovnega človeka! Prvi maj je praznik človekovega dostojanstva. Delo daje človeku najvišje dostojanstvo!

Dvajset let svobode ... Poznali smo samo pot naprej. Po krvavi bitki smo nadaljevali delovni boj, ki še ne pozna konca. Samoupravljanje: največja zmaga in največja odgovornost posameznika, skupnosti, mene in tebe, nas in vas.

»Proletarci vseh dežel, združite se!« je misel, ki preobrazuje svet, rojava nove ljudi in vodi samo naprej!

RUDI LEŠNIK

OB MEDNARODNEM PRAZNIKU DELA
ŽELIMO VSEM DELOVNIM LJUDEM
MNOGO ZADOVOLJSTVA, USPEHOV
IN OSEBNE SREČE!

Kolektiv ČP »Celjski tisk«,
uredništvo in uprava
Celjskega tednika

VSEM OBČANOM
IN DELOVNIM ORGANIZACIJAM
ČESTITAMO K PRAZNIKU DELA
PRVEM MAJU
TER JIM ŽELIMO
VELIKO DELOVNIH USPEHOV,
PRI NADALJNJEM UTRJEVANJU
SOCIALISTIČNIH ODNOsov!

Skupščine občin, ustanovitelje CT
in družbenopolitične organizacije:
Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice,
Šentjur, Šmarje pri Jelšah in Žalec

POJEMAJOČA PESEM K ČRAMPOV

Premog, pravimo, da je črno zlato. Črni zlatokopi ponekod še danes služijo črn kruh. Kot krti rijejo za njim, ga s svojim potom napajajo in tanko režejo. Nekateri odnehajo, drugi ostajajo, ker je to njihovo življenje.

Zvonec, ki je oznanjal prihod dvigača in rudarjev iz jame, je za trenutek prekinil razgovor. Sveži obrazi z lučmi, ki so visele preko ramen, so se pogrezali v temu zabukovskemu rudniku. Eni gor, drugi dol. Krepki ramen in besedi so se na kratko pozdravljali, kopači izmenjali nekaj informacij, eni so hiteli v kopalnico, drugi se pogrezali v temu, ki jo je razsvetljevala lučka ter jim s svojo svetlobo odmerjala življenski prostor.

»Ali si prišel, da bi videl, če rudarji po »dolgem« sedijo?« mi je zabrusil grčav rudar, pri tem so se mu ob smehu zasvetili beli zobje, vse ostalo je bilo črno, od črnega zlata. Drug za drugim so se izgubljali v kopalnico in nato z majhno torbo, ki je plahutala na hrbtnu po poteh, ki so vodile proti domu.

Rudar, ki je več kot deset let kopal premog v Zabukovskih rudnikih, mi je v pomenku zaupal, da je letos malo boljše. Pri tem je mislil na osebne dohode. Ti so letos porasli, »silovito«, kar je bila prej redkost, je dejal. Takoj za tem je potiho dejal: vendar premoga ni.

Po združilju zabukovskih rudnikov z obrati in eksploracijo nekovin se je nebo tudi v Zabukovci nekoliko zjasnilo. Skupina njihovih rudarjev odkriva v Zaloški gorici pucelin in zaloge bentonitov. Kamnolom pucelina, ki zaposluje okrog petdeset ljudi, eksplorira z ustrezno mehanizacijo že po 500 t dnevno.

V razgovoru s poslovodjem OTOM ARNSKOM, z rudarjem, ki je v podjetju že 19 let, nam je povedal, da so perspektive v Zaloški gorici, saj so že dosedaj raziskani predeli bogati na rudnini bentonitov in pucelina. Obiskali smo rudarje, ki kopljeno v Zaloški gorici rov, ki bi naj pokazal kako globoko in kako bogate so zaloge teh rudnin.

Premog so v Zabukovci in njeni okolici začeli kopati že v prejšnjem stoletju. Nekateri jaske so med tem opustili, druge znova odprli. Danes so odkrite bogate zaloge v Podkamniku in Kurji vasi, ali kot oni pravijo, na področju Ana polja.

»Nekaj rudarjev nas je zapustilo, zaposlili so se v Velenjskem rudniku. Veliko jih je prišlo nazaj...«, nam je dejal Leopold Virand. »Nekoč je bilo še težje, pa smo ostali in ostajamo.«

Spodaj, v jami so zaprašeni obravi Stanka Pihlerja, Jakoba

nam je pridužil še STEFAN ZAGORIČNIK, upokojen rudar, ki je preživel v jami več kot 40 delovnih let.

»Saj bi mogoče lahko imel svojo hišo, če ne bi šolal fantov. Tako sem pa poskrbel za fante in ostal v baraki. V teh letih sem se nanj navadil,« je dejal Zagoričnik. »Prej nismo tako živeli. Kruha res nismo stradali — drugo pa. Sedaj se mi ne splača, da bi za hišo skušaj spravilj.«

Pri delu na vrtu smo zmotili upokojenca FRANCA RIBICA, nekdajnega kurirja TVS 24. Franca Ribiča so po izdaji nekega domaćina 1942 leta zaprli, v Starem piskru oobsodili na smrt, vendar je k sreči ostal še s tremi obojsjimi od 96 živ. Po prihodu iz Mathausna je odrinil v partizane. Lani je bil upokojen.

»Vsak obrat v življenu je težak,« je dejal Franc Ribič. Sele po nekaj mesecih sem se znašel. Od daleč gledam, kako rudarji bodijo v jamo, včasih me zamika, da bi se jim pridružil.«

Na Zabukovico se je spuščal mrak, ko smo se še vedno pomenvovali z zabukovskimi rudarji. Niti eden izmed njih ni zatreval, da premoga ni. Vsi so trdili, da bomo v Zabukovci in njihovih rudarjih pisali še po desetih letih. Najbolje to dokazuje tudi dejstvo, da se tisti, ki so pred meseci odšli kopat v Velenje, vračajo.

—ez

Klinca, Maksa Leskovarja in Papeža odsevali v delu. Virand je z vrtalnim strojem vrtal centimeter za centimetrom v rudo, ki mu je padala k nogam...

Letošnjo zimo so dokončno pogasili ogenj v lokomotivah, ki so desetletje prevažale zabukovsko črno zlato v Zalec. Njih pisanje je zamenjalo trobljenje avtomobilov, ki nenehoma prevažajo premog. To je velika pridobitev, pravijo.

Rudarji se v Zabukovici ne shajajo več po šitu v gostilnah, ker gostilni ni. Imajo bufet, ki je dnevno odprt šest ur. Ob teh urah spijejo tu in tam kakšno pivo in odrinejo naprej, po hribih raztresenih domačijah. Za mlade, samske rudarje je na razpolago Samski dom. V njem stanujejo rudarji brez družin. V razgovoru z njimi smo izvedeli, da je življeno v Zabukovici pusto. Kraj poživljajo edino izmene rudarjev in avtomobili, ki prevažajo premog. Po delu v jami ostajajo v sobah, ker v Zabukovici ni klubskega prostora, niti televizorja, ob katerem bi si lahko kraljali večere.

V povojnih letih so v Zabukovici malo gradili. Nekaj rudarskih družin še danes stanuje v barakah, v katerih so pred več desetletji stanovali italijanski rudarji. Vsaka ima sobo, kuhinjo in shrambo, po pet družin eno stranišče in skupno uporabo stranišča. Med njimi je vdova FANI ZAGORIČNIK, ki stanuje v baraki že od 1925. leta. Sedeč pred vhodom smo se pogovarjali o življenu v Zabukovici. Okrog nas so se igrali otroci, gospodinje so čistile stanovanja. Med razgovorom se

PO DVAJSETIH LETIH POŽIGA V PLANINSKI VASI

NEOZDRAVLJIVE RANE

Po rovtah, ki se raztezajo tostran Šentviških hribov in Bohorja, so hiše raztrešene kot ozare. Zato domačini pravijo, da je Planinska vas, vas — rovti, in dobrih, delovnih ljudi.

Okoliški hribi so se izgubljali v oblikah, ki so to nedeljo venomer solzili. Kolovoz, ki vodi iz Šentvida v Planinsko vas, je odvzaval od brnenja avtomobila, ki je razvražal krovodajalce. Spodaj v vasi so se ljudje zbirali pri Jazbiniku. Tega popoldneva so imeli organizacijski sestanek za pripravo PARTIZANSKEGA SLAVIA, ki bo v počastitev 20-letnice osvoboditve. Sedelč okrog široke kmečke mize so si razdeljevali delo za priprave in organizacijo slavlja.

Mašo med vaso stojita dve domačiji. V hiši, ki je nekajko odmaknjen proti gozdu, živi JULIJANA ROMIH ali po domače NASA MAMA. Ta vzdevek so ji dali domačini pred več kot dvajsetimi leti, v času, ko so bili izpostavljeni preganjanju in trpljenju. Takrat je bila hiša matice Julike dom vseh, ki so iskali pomoči, dobro besede in nasvetov. NASA MAMA je pred tedni praznovala devetdesetletnico rojstva. Ob obisku smo jo našli vedro razpoloženo s hčerkjo, ko sta sedeč v izbi preživljali nedejsko popoldne. Nas obisk je vnesel v prostor nemir, ki se je po nekaj trenutkih prečil v pripravovanje o dogodkih pred več kot dvajsetimi leti. O tragediji in trpljenju družine, ki je koč mnogo podobnih kropila svoje kri po rovtah in gozdovih tam okrog, ki je s svojim znojem pojilo večno žejno zemljo.

Julijana Romih

Skupina zapornikov v Starem piskru uro pred prevozom v Maribor, kjer so jih ustrelili. Od desne proti levu so: TOVORNIK iz Senišča, JOZE MAČEK iz Doropolja, ANTON NOVAK iz Mange ter STANKO ROMIH, ostali tovarisi so neznani.

«Clovek spozna človeka v trpljenju», je dejala NASA MAMA. »Meni se pa zdi, da se ljudje rojevajo v trpljenju. Kmalu za tem, ko sem bila rojena, sem spoznala, da je življeno trpljenje. Kljub temu sem bila ravno v njem srečna, ker zame trpljenje ni nesreča, temveč trenutek, ko spoznam, kako si v resnici močan. Danes se včasih na tistem vprašam, kje sem jemala moč? Preprčana sem, da se je rodila v mano, kot sem se jaz rodila s temi hribi in gozdovi.

Ko so mi Nemci ustrelili sina v Maribor, sem stisnila zobe in začimela možu. Bil jebolehen in bil ga to strlo. Se naprej sem prala oblike in perilo fantov, ki so se borili po okoliških gozdovih. Naša domačja je na zunaj samotna, tiste dni je bila ravno tak, vendar samo na zunaj, kajti v njo so prihajali ljudje, za katere pogostu nisem vedela niti od kod so. Včasih sem vprašala. Ko sem prala, so oni sedeli v izbi in čakali, da se perilo posuši. Zgodilo se je, da je oprano perilo čakalo na borce, ki je med tem padel. Prisli so drugi. Iz Savinjske, Rimskih Toplic, s Kozjanskima.

Nato so pridrveli ustaši in Svabi. Njihov prihod je oznanjal dim gorečih vasi. Pridružili smo se kolosi preganjanih ljudi. Hčerka Vida je ostala sama v snegu; med iskanjem, ko je tavala po meter visokem snegu, ko je bil za vodica edino domač pes, je doživela vso strahoto, zaradi katere je ostala rekonvalescent. Doživel smo vso strahoto mučenih ljudi, in ostali zmagovalci. Najboljši dokaz za to so nekdanji bunkerji pri KO-PRIVCU. PRIJATELJICI in drugod, na novo postavljene domačije iz nekdanjih pogorišč, ostali so težki spomini, spomini na drage, ki so s svojo krvjo prepojili to zemljo. Nani

Spodaj, v jami so zaprašeni obravi Stanka Pihlerja, Jakoba

Komaj ustanovljena brežiška četa, katere komandir je bil Dušan Kveder-Tomaž, komesar pa Rudi Jančuba, oba španski borca, je v mesecu novembra 1941. ge-
stapočevi v Rajhenburgu zaprli krajavne aktiviste Draška in Joška Hlebec ter Mirka Zener in jih odpeljali v sodnijske zapore v Sevnico. Ker je bilo pričakovati, da jih bodo kmalu poslali naprej v celjske zapore, od koder ni bilo več vrnitve, se je komandir Dušan Kveder posvetoval s svojimi borci, kako bi rešili zapornike. Spoznameli so se, da je treba napraviti načrt v samem Rajhenburgu. Komandir se je odločil, da vzame s seboj zanesljivoga in pogumnega partizana Ivana Milavca iz Brežic. Se isto jutro sta se napotila iz Stromelj prek hriba v Rajhenburg in šla naravnost k zaupniku Franciju Sinkoviču. Ta jima je povidal, kako so potekala aritacije in jima orisal tudi njih noslednice na terenu.

Odločili so se kmalu. Dušan Kveder in Milan Milavec sta čakala na Sinkovičevem kozolcu, ko se je Franci odpeljal z vlakom v Sevnico.

nico, da tam poižve, kaj nameravajo Nemci z ujetniki. S seboj je vzel paketič hrane, češ da ga prinaša za svoja dva zaprta sorodnika. Paznik Zibert ga je nahrulil, da niso dovoljene z zaporniki nobene zvezne in naj se zato čimprej pobere iz Sevnice. Franciju je ta kratek a osoren razgovor zadostal, da si je ogledal vrata, hodnik, stopnice in zvonec. Vrnil se je v Rajhenburg, kjer sta ga že nestrenno pričakovala Kveder in Milavec. Brž so napravili načrt.

Ze naslednjo noč 12. novembra 1941 so bili zaprti fantje osvobojeni. Dušan Kveder je v družbi Francija Sinkoviča in Milana Milavca na gestapočev način premotil takratnega sodnega služitelja, da jim je odklenil vrata. Namesto s brešččim pruskim »Heil Hitler« je bil služitelj takrat pozdravljen z mrzlo revolversko cevjo, ki se mu je tesno pritisnila k čelu. Zapahi sevniških zaporov so bili na mah odprt — prvi posavski borci so bili rešeni! Med njimi sta bila oba

Nekaj rudarskih družin še danes stanuje v barakah

BREŽI

brata Hlebeca — Joško in Draško — in Ženerjev Mirko.

Hlebecvega Draška so morali pri begu od Sevnice do Brestanice tovariši nositi čez hribe. Nemški fašistični zveri so ga v zaporu pretepele do nezavesti. Njegovo telo je kazalo nešteto gnušnih znakov nemških »kulturnoscev«. Prispeli so do Hlajeve družine, ki stanuje izven trga Brestanice na paroboku malega gozdčiča. Tu so dobili najnujnejše za na pot, nakar so se podali v vas Lokve, kamor so prispele še isti dan ponoči. Zadržali so se nekaj dni pri kmetu Bračunu, ki je bil kasneje ustreljen kot tales. V Lokvah so se jim pridružili še Jovo Vezoviček in Roman Kornher iz Brestanice ter Jože Omeržu iz Senovega. Zdržali so se še z ostalimi tovariši že ustanovljene prve brežiške partizanske čete.

Dne 26. novembra 1941 se je prva brežiška partizanska četa preselila iz Lokv v Gorjane pri Podsredi. Na kleti vinogradnika aktivista Jožeta Kuneja si je izbrala svoje do-

Nove volitve so pred nami

Ceprav nas od volitev v občinske, republiško in zvezno skupščino loči šele kratko obdobje, že so pred nami nove volitve. Tokrat so to volitve v organe delavskega samoupravljanja, volitve, ki bodo omogočile, da bo realizirano načelo, naj se v organih samouprave izmenja čimveč upravljalcev.

V teh dneh smo v večini industrijskih delovnih organizacijah volitve že razpisali, nekoliko v zamudi pa so ostale panoge gospodarstva. Kljub temu pa bodo volitve v glavnem končane že okrog 25. maja. Za priprave na ta pomembni dogodek torej ni ostalo dočasno.

V celjskih občinah bo največ volitve v delavske svete okrog 15. maja. To je namreč rok, za katerega je občinski sindikalni svet menil, da je skrajni, do katerega naj bi delovni

kolektivi izvedli volitve. Vendar bodo nekatere delovne organizacije ta datum prekoračile. Obdobje od razpisa pa do volitev, je bilo namreč tako kratko, da v njem niso mogli povsod pripraviti vsega, kar je za uspešno izvedbo volitev potrebno.

Po prvih razpisih sodeč, bodo prvi volili v Auru in to 6. maja. Dva dni za tem bodo volitve tudi v Žični in Klimi, desetega maja pa bodo volili proizvajalci tovarne volenih odel Škofja vas, Etola in Libele. Enajste ga maja pa bodo na vrsti LIK Savinja, Metka in Celjski tisk, trinajstega Aurea in Gozdno gospodarstvo, štirinajstega Zelezarna Store, Cinkarna in Ifa, petnajstega Tovarna emajlirane posode, sedemnajstega Elektro in Zlatarna ter dvajsetega maja Topera.

V mesecu maju bodo volitve izvedli tudi v ostalih občinah našega območja.

Bogat spored prireditve

V POČASTITEV DVAJSETLETNICE OSVOBODITVE

Okvirni program prireditve in proslav v počastitev dvajsetletje občinske osvoboditve je vsaj v celjski občini že značilna. Tu ne gre samo za eno prireditve, ali morda samo za prireditivo, ki se bodo zvrstile v mesecu maju, temveč za dolgo trsto manifestacijo, ki jih pripravljajo (mnogi so jih že izvedeli) najrazličnejše družbenne in politične organizacije. Lekko rečeno, da dobivajo vse letosne proslave in večje ter pomembnejše prireditve občinske dvajsetletnici dela v svobodni domovini.

Na priporočilo občinskega odbora za prostavo dvajsetletnice osvoboditve v Celju naj bi zlasti v pripravljanju krajevnih proslav sodelovalo vse politične in družbenne organizacije na določenem območju. In so več — pravno bilo, da bi organizacije z ozljavo mestnega področja sodelovalo v pripravljanju prireditve in proslav zlasti s krajevnimi organizacijami Zveze borcev v obrubnih predelih celjske občine.

Program prireditve in proslav, ki jih je že organiziral občinski odbor za proslavljajo 20-letnico osvoboditve v Celju, je zelo obširen. Zato pozvezimo iz njega samo nekaterje izpostavite, zlasti pa bi vam radi opozorili na tiste, ki bodo v bližnjih prihodnostih. Tako bo 8. maja

slavnostna, seja celjske občinske skupščine. Na pobudo krajevnih organizacij Zveze borcev in ob sodelovanju ostalih krajevnih družbeno-političnih organizacij bo v tem času več proslav krajevnih praznikov pa tudi drugih prireditiv. Ob tej prilnosti bodo člani Zveze borcev obiskali partizanske kraje in družine, matere padlih borcev ter jih obdarili s primernimi darili. Razen tega so v teku priprave na proslavo Dneva borca, praznika celjske občine, dneva vstaje itd.

Zelo bogat program so pripravili kulturno просветne organizacije. Mnoge od njih pa so se že predstavile s prikazom svojega dela (France Prešeren, Svoboda, Ivan Cankar, pevski zbor gimnazije itd.). Sicer pa Delavski oder pripravlja »Dogodek v tramvaju«. Skupno delo Slovenskega ljudskega gledališča in Delavskega odrsa bo letos rodilo letne igre na Starem gradu. V načrtu so že letne igre v Dobru, občinska dramatska revija v Vojsku, Storah in Dobru, pevsko srečanje odraslih zborov, zvezni festival mladinskega petja itd. Dramatska sekacija na Ekonomskej šoli pa pripravlja igro Mire Pucove »Svet brez sovraščava«.

Prod. dobrim letom in pol smo na tem mestu že poročali o pripravah za postavitev spomenika partizanskemu pesniku Karlu Destovniku — Kajuhu. Odbor, ki mu predseduje bivši tajnik okraja Fran Švelina, zaključuje že dini svoje večletno delo. Tako je od akad. kiparja Marjana Keršiča, pri katerem je naročil izdelavo spomenika, že prevzel pesnikov kip in dal odliči v bron.

Spomenik bo postavljen pod zelenje na oboku župnika levo od glavnega vhoda v gimnazialno poslopje. V ta namen bo po znameni arhitekta ing. Branka Rebeke ves ulični prostor pred poslopjem prenovljen in razširjen v prostorno ploščad. Arhitektonski ureditev mora biti opravljena v najkrajšem času, ker je odprtje predvideno kot počastitev bližnjega dneva mladosti oziroma kot ena izmed svečanosti v programu lokalne proslave 20-letnice osvoboditve.

Pri odprtiju bo z ustreznim kulturnim programom sodelovala gimnazija mladina. Na slike: Akad. slikar Marjan Keršič pri delu na spomeniku.

Občinski odbor Društva prijateljev mladine bo v počastitev občinske osvoboditve izvedel med šolsko mladino kurirško pošto, zatem tekmovanje pionirskega odredov v poznavanju pionirske in mladinske organizacije pa tudi tekmovanje pod naslovom »Moj kraj v borbi«.

Pester spored prireditve pripravlja tudi občinska mladinska organizacija v Celju. V njej skrbijo je sprejem stafete mladosti, zatem akademija, telovadni nastop mladinske, okrajno in republiško prvenstvo mladincev v atletiki, pohod tabornikov na Reservoir itd.

Poleg ostalih športnih prireditiv pripravljata gabrsko in celjsko društvo za telesno vsojno akademijo. Velik razmah bodo zavzeli sindikalne športne igre itd.

Svet za kulturo in znanost pri skupščini občine Celje je napovedal v počastitev pomembnega praznika srečanje kulturno просветnih aktivistov. Za dan mladosti pa bodo v Celju odprili tudi spomenik partizanskemu pesniku Karlu Destovniku-Kajuhu.

Okvirni program prireditve obsega se srečanje z internaciji na Števini, zatem občinsko tekmovanje v strelijanju itd.

Kot organizatorji številnih prireditiv in proslav bodo nastopali tudi delovni kolektivi oziroma njihove sindikalne organizacije. Poleg tega bo občinski sindikalni svet v Celju pravilno v maju slavnostno sej s primerenim programom.

Tak je okvirni spored prireditve v prvem obdobju. Gotovo pa je, da se bo sčasoma izpopolnil in obogatil. Morda ob tej prilnosti samo še to — posamezne organizacije bodo skušale v tem času zbrati določena finančna sredstva, deloma za krščje prireditve, ki jih pripravljajo v proslavo 20-letnice osvoboditve, deloma pa tudi za druge namene. Da bi na ta način zbrana sredstva v resnici uporabili za določen namen, bi bilo prav, če bi jih delovne organizacije nakazovalo edino organizacijam Zveze borcev.

ŠKA ČETA

movališče. Kunej jo je oskrboval s potrebno hrano. Njen prvotni namen je bil, napadati kraje, od koder je okupator izseljeval na živelj v takoj pripravljeni živiljenjski prostor »Herrenvolk«. Novakovi, najbližji sosedji vinske kleti, so jih opazili ter se prestrashili. Nič hudega misleč so povedali sosedom. Toda izdajalec Grzina je že napisal listek in ga poslal po Novakovemu dekljicu v Podredo na občino: na Kunejevem hramu se najbrež skrivajo partizani. Zupan Štefek poročila ni vzel resno. Ko pa je o tem zvedel njegov namestnik Jercelj, je brž poklical nemško žandarmerijo iz Kozjega.

Bilo je 28. novembra 1941, dan je bil zavít v gosto meglo. Žandarmerija se je pripeljala s tremi tornimi avtomobili prav na dvorišče posestnika in aktivista Jožeta Kuneja. V Kunejevi hiši so se tača nabajali Dušan Kveder, Rudi Janhuba in Mirkó Zener. (Slednji je bil kot talec kasneje ustreljen v Zagorju). Skrili so se in se po

Srečko Cerjak iz Brežic, Srečko Smrekar iz Čateža, Albin Milavec in Marjan iz Brezine ter Jože Savarič iz Vel. Obreža. Ujeti so povezali med seboj z žico ter jih vodili v Kozje.

Na kozjanskem pokopališču so moralni ujeti partizani najprej pokopati svoje mrtve tovariše. S kozjanskoga pokopališča je postal Hlebec Joško svojemu osivelemu očetu v Brestanicu listek s sporočilom: »Tu v Kozjem moram pokopati brata Draškota, kdo in kje bo pokopal mene, ne vem... Tvoj Joško.«

Ujeti partizani, stare 17 do 24 let so gestapovci odpeljali v Maribor, kjer so jih grozovito mučili.

Ko smo po enem mesecu čitali na velikih rdečih plakatih imena v Mariboru in Celju ustreljenih mladih partizanov, so se naša srca v nemih in grozih zdržnili, pesti pa so se stisnile k maščevanju.

27. decembra 1941 so bili mladi fantje ustreljeni, nato prepeljani v Graz in tam 30. decembra 1941 upepeljeni.

Okupator je začel srdito gonjo za svojci posavskih borcev. Gonili jih je v Auschwitz in druga taborska in le redki od njih so se vrnil.

Miško Zmavc

»Ciciban se cmeri za dve mili jeri«

Gledam otroke, ki z nekoliko zbganim pogledom opazujejo dogajanje v veliki čakalnici otroškega dispanzera v Celju, navdušujem se nad njihovimi zalitimi ročicami, polnimi ustki in golimi glavicami, poslušam njihov smeh in jok ter znova ugotavljam, da so otroci najčudovitejša bitja na svetu. Vidim punčko, ki zviška vleče za palec svojega mlajšega soseda in se zasmemel dečku na njeni desni, ki stegne ročico in malo zmakne dudico iz ust. Junashko jo vtakne v svoja, plašno pogleda očka — ki mi je nekaj minut prej zaupal, da njegov sinok sploh ne mara dude — in zajoka, ko ta dudico vrne deklici.

Iz ene od obeh ordinacij zaslišimo jok. Ko se odpro vrata in se v čakalnico vrneta mamica in objokano malo bitje, iz solidarnosti zajočoje še ostali. Nekateri nameče že vedo, da so prišli po injekcijo, drugi pa zahtijo zaradi nečesa tujega, nečesa, kar čutijo, pa se ne vedo, kaj je to. Bil je namreč dan, ko so na otroškem dispanzenu cepili proti otroški paralizi in davici.

Mamica s hčerkico v naročju vstopi v ordinacijo. Izroči punčko prijaznim sestrám in zdravnici. Mala mora najprej spiti Salakovico cepivo, nato pa jo obrnejo

zr velak mesec. Vendar to ni prav. Otrok je tudi v tem času potreben rednih pregledov in kontrol,« nadaljuje doktor Mehletova.

»In kakšni so rezultati teh pregledov?«

»Različni — uspeh pa je v glavnem odvisen od mater, ki pa se ne ravna vedno po nasvetu zdravnikov,« se pritoži zdravnica. »Otrokom predpišemo na primer vitamine, matere pa jim kapljic ne dajejo redno. Posledice tega so lahko hude. Opazimo jih pri ponovnih pregledih, ko so otroci že rahitični. Nekatere materje pa otrok tudi ne hrani tako kot bi morale. Pravilna prehrana je bistveni pogojo za pravilen razvoj otroka.«

»Kaj torej svetujete?«

»Da bi nas mame bolj ubogale,« se zasmije skupaj z obema sestrama, ki prisostvujeta debati.

Vem, da me bodo zunaj grdo pogledali, ko zdravnici takole kradem čas ob polni čakalnici ljudi. Pa vendar trmasto vztrajam.

»Koliko otrok pregledate na dan?«

»Dopoldan pregledamo tudi po osemdeset do devetdeset otrok. V tem času je največ prehladnih obolenj, vnetij uses itd.«

Začudim se nad številko. Dr. Mehletova mi pove, da na otroškem dispanzenu dela samo dve zdravnici. Pomanjkanje zdravstvenega kadra je sploh eden največjih problemov otroškega dispanzera. Hudo pa je tudi to, da je otroški oddelki v celjski bolnišnici prepognjeni in da morajo zato na dispanzere hoditi tudi bolni otroci.

V prvih letih življenja in dela otroškega dispanzera so se uveljavile tudi otroške posvetovalnice, ki so bile takrat tudi v Gaberju, na Polulah, v Smartnem in še v nekaterih okoliških krajih. Neprimerni prostori pa so nadaljnje delo posvetovalnic v teh naseljih onemogočili — tako da posvetovalnice deluje zdravstveno zdaj samo v Celju, vendar trikrat tedensko, kar materam omogoča, da pripledijo otroka tja takrat, ko najdejo za obisk v dispanzenu dovolj časa. Najhitreje se je otroški dispanzer razvijal po letu 1956 in tako je danes nase prevzel skoraj celotno zdravstveno varstvo predoldskega otroka. Verjetno pa bi kazalo razmisli tudi o tem, da bi v dispanzerni vključili še ostale zdravstvene dejavnosti — na primer zozdrovniško službo — tako da bi otroci v dispanzerni našli vse, kar potrebujejo za zavarovanje svojega zdravja.

Ko izvem še, da je prva otroška posvetovalnica v Celju delala že 1928. leta, se pošteno začudim. Premisljam, kako je bilo takrat. Verjetno ni bilo mnogo takih, ki so doumeli pomen zdravstvene zaščite malega otroka. Zalih je tudi danes še nekaj!

Skozi čakalnico se vračam po tuheno. Nadtem si nedolzen nasmešek, ki pa čakajočih mater ne prepira. Grdo me pogledajo, ena od njih nekaj zagodnja oči, čas, čas in otroci, ja pa smuknem skozi vrata. Kasneje se spomnjam, da bi jim bila vsaj vsele prvomajskie praznike lahko zaželeta. Pa naj to zdaj storim: vsem srečen prvi maj! Tudi dispanzerju!

I. Burnik

TURIZEM-PERSPEKTIVA ZGORNJE SAVINJSKE DOLINE

PRVI POMLADNI DNEVI PRIPELJEJO V ZGORNJO SAVINJSKO DOLINO MOZICO TURISTOV. POKRAJINA, KJER LEŽI MOZIRSKA OBČINA, JE NAMREC KOT NALASC ZA PRIJETEN KONEC TEDNA — TAKO ZA ONE, KI SE BOLJ KOT NA SVOJE NOGE ZANESEJO NA MOTORIZACIJO, KOT ZA NAVDUSENE PLANINCE IN HIBOLAZCE. TODA — ALI STE ZE KDJAJ POMISLILI NA TO — KO STE HITELI PROTI LOGARSKI DOLINI, KAKSEN RAZVOJ JE MOZIRSKA OBČINA STORILA V LETIH PO VOJNI? TEMELJ GOSPODARSTVA TE DOLINE NAMREC NI SAMO V TURIZMU, TEMVEČ PRAV TAKO V GOZDOVIH Z LESNO INDUSTRijo, V OBSEZNH POVRSINAH OBDELovalne ZEMLJE IN TRAVNIKIH Z IDEALNIMI POGOJI ZA ZIVINOREJSKO PROIZVODNJO, TRGOVINI ITD.

Dolina je bila pred dva setimi leti močno opustošena in izmučena od težkih ran, ki jih ji je zadal okupator. Požgane so bile številne vasi, domačije in šole. Domačini so vse to kmalu obnovili in čeprav v mozirski občini po vojni niso zrasle nove tovarne kot nekod drugod, lahko vendarle trdimo, da se je v tej dolini v dva setih letih po osvoboditvi marsik spremenilo.

LESNA INDUSTRija — TEMELJ GOSPODARSTVA

Cudoviti razsežni gozdovi so bili temelj, da se je v mozirski občini močno razvila lesna industrija. Z združitvijo dveh podjetij v lesno industrijo Nazarje so bili dani vsi pogoji za še hitrejši razvoj te panoge gospodarstva, hkrati pa tudi za enotnejše planiranje lesne proizvodnje in perspektive za usklajevanje lesne industrijske zmogljivosti z ustrezno gozdnino proizvodnjo.

Kolektiv LIN-a je v zadnjih letih opravil več rekonstrukcij in popravil. Leta 1960 so zgradili obrat stavbnega pohištva, leto dni kasneje pa še obrat za izdelavo sekane embalaže. Tudi letos imajo obsežne načrte. Tako bodo zgradili novo moderno žago s popolno transportno mehanizacijo in ostalimi pomožnimi napravami. Njena zmogljivost bo 70 tisoč kubičnih metrov iglavcev in listavcev.

In še zanimivi podatki: gozdovi pokrivajo nad dve tretjini površin vse mozirške občine. V povojskih letih so v mozirskih občini zgradili lepo število gozdnih cest. Leta 1952 je bilo na območju gozdnih površin, ki so v oskrbi gozdnega gospodarstva Nazarje, le nekaj nad 24 kilometrov gozdnih cest, leta 1962 pa se je dolžina gozdnih cest povečala na 72 kilometrov. Do leta 1970 predvidevalo se nadaljnji 72 kilometrov gozdnih cest. Poleg gradnje cest posvečajo veliko skrb tudi negi, varstvu gojenju, urejanju in izkorisčanju gozdov. Sicer pa so gozdne ceste pomembne tudi s turističnega vidika. Turistom odpirajo namreč nove, čudovite predele, do katerih še pred nedavnim niso mogli. Turistično pridobivajo torek Menina, Matkov kot, Rogički graben in drugi kraji. Nadaljnja gradnja gozdnih cest je torek pomembna ne samo za voljo eksploracije, temveč ima tudi turistični pomen.

USPESNO SODELOVANJE S PROIZVJALCI

V mozirski občini je tudi kmetijska ena pomembnih panog gospodarstva. V družbeni obdelavi je zdaj okrog 600 ha obdelovalnih površin. Koncept kmetijske zadruge pa je poljedelska proizvodnja za potrebe živinoreje, predelovanje krompirja, hmelja in črnega ribeza. Popolna uresničitev tega načrta bo seveda terjala znatne investicije, predvsem za povečanje hmeljskih zmogljivosti, za nakup zemljišč, za obnovo kmetijske opreme in urejanje novih hmeljskih nasadov.

Tudi proizvodnemu sodelovanju z zadružniki-živinoreji posvečajo v mozirski občini precej pozornosti. Že nekaj let v zadružni odkupi od proizvajalcev okoli 600 ton govedi in prašičev letno, od tega pa gre precej tudi v izvoz.

TURIZEM NA PRVEM MESTU

Bilo bi odveč, če bi poskušali utemeljevati pomen turizma za razvoj mozirške občine. Res je sicer, da si je začel utirati pot šele v zadnjih letih. Povečujejojo nočitvene in gostinske kapacitete, kajti število nočitev se je v zadnjih letih povzpelje že na okrog 50 tisoč, od tega je bilo nočitev tujih gostov nad 10 tisoč. Velik porast nočitvenih kapacitet so zabeležili tudi pri zasebnikih, saj posvečajo

skoraj 17 milijonov dinarjev, letos pa bodo za modernizacijo svojih lokalov porabili celo 44 milijonov.

Mozirski območje ima vse pogojje tudi za razvoj zimskošportnega turizma. Postavili so tudi že tri smučarske vlečnice, ki bodo v bočo k razvoju zimskošportnega turizma prav gotovo veliko prispevale.

Ceprav je kar težko verjeti, pa vendarle drži, da se Logarska dolina od predvojnih let ni kaj spremeni. Precej krvide za to nosijo prav urbanisti in nedvomno bo zamujeno težko nadoknaditi.

tej dejavnosti veliko pozornost. Zaradi večjega turističnega prometa so v zadnjih letih na novo uredili tudi nekaj gostinskih lokalov, precej pa jih je našlo prostore tudi v po vojni zgrajenih zadružnih domovih. V zadnjih dveh letih so privatni gostinci vložili v ureditev

Finomehanična delavnica

Dominik Grobelnik

Celje, Mariborska cesta 54

se pridružuje čestitkam ob največjem delavskem prazniku 1. maja.

Kolektiv podjetja

»Ključavnica«

Celje

Aškerčeva ulica 7,

želi prijetno praznovanje prvomajskih praznikov in še nadaljnji delovni uspehi.

KOLEKTIV TRGOVSKEGA PODJETJA »SLOVENIJALES« LJUBLJANA

POSLOVALNICA V CELJU, ZIDANSKOVA ULICA 15,

NUDI VSE VRSTE SODOBNEGA POHISTVA PO ZMERNIH CENAH,
OBENEM ČESTITA K MEDNARODNU DELAVSKEMU PRAZNIKU 1.
MAJU Z ZELO ZA ČIMVEČJIMI USPEHI.

ZASVETILA JE LUC

Po vojni je velik del naselij v mozirški občini svetil še s petrolekami, kajti električne še ni bilo. Elektrificirani so bili samo večji kraji, danes pa gorijo električne žarnice tudi v najbolj oddaljenih hribovskih vaseh. Prebivalcem ni žal, da so skoraj vsa ta dela opravili s svojimi sredstvi in močmi. Da ta delež ni bil ravno majhen pove tudi podatek, da so po vojni v elektrifikacijo vložili več kot milijardo dinarjev.

V tem času so uredili tudi sedem večjih in manjših vodovodov. S tem, ko bodo vodovod dogradili tudi v Kokarju, bodo vodovod imeli vsi večji kraji v občini.

Glavna cesta, ki pelje proti Logarski dolini, je za razvoj turizma prav gotovo zelo pomembna. Asfaltiranje sicer ne poteka tako hitro kot bi turisti radi, vendar moramo upoštevati pičlo odmerjena sredstva.

Večina prosvetnih delavcev stoji v novih blokih, ki jih je zgradila občina; v povojskih letih so zrasle štiri nove šole, obnovljenih je bilo pet; več prosvetnih delavcev štipendirajo na višjih in visokih šolah — to in še mnogokaj bi moral povediti, če bi hoteli v celoti opisati povojni razvoj mozirške občine.

-er

Kolektiv

Čevljjarstvo'

Celje

Trg Svobode 3

čestita svojim cenjenim strankam k

PRAZNIKU DELA 1. MAJU in Dnevu
osvoboditve 9. maja.

K 1. maju čestita

FRANJO DOLŽAN

Kleparsvo in vodovodno inštalaterstvo Celje, Linhartova ulica 6.

„IFA“ INDUSTRIJA FINOMEHANIČNIH APARATOV CELJE

izdeluje:

- opremo za projektivne biroje risalne aparate v treh velikostih za formate A/0, A/1 in A/2
- opremo za varilno tehniko suhe varovalke, vodne varovalke, keramične vložke
- avtomatski gorilec IFA - G 25

PRIPOROČA SE IFA INDUSTRIJA
FINOMEHANIČNIH APARATOV CELJE
INFORMACIJE TELEFON 25-96

Kakor so 100-hektarske žičnice iz prednapetega betona, ki prav v teh dneh prvi hmeljskih mladič tako silno bodejo v oči domačih slehernega tuca — turista v Savinjski dolini, nekak gospodarski čudež, tako so naši predniki pred 50 in (kot ponovitev) pred 30 leti bili priča kulturnemu čudežu, ko so nekateri na vsak način hoteli izsiliti javno priznanje očetovstva za savinjsko hmeljarstvo nemškemu duhovniku Peteru Hörnesu.

Salo na stran! Spor je obravnavalo pred prvo svetovno vojno celjsko sodišče, konec leta 1934 pa sta se zategadel »zglasala« SLOVENSKI HMELJAR in HMELJARSKI VESTNIK, oba lista — taistih hmeljarjev. Tudi o tem 4-letnem časniškem dvotirništvu kdaj pozneje kaj več, zdaj pa — k stvari!

Salmovi, lastniki novoceljske graščine, so imeli med drugimi tudi grad in veleposestvo Herschberg na Würtenberškem, kjer je bil dvorni kaplan PETER HÖRNES in obenem nadzornik knežjih veleposestev.

Oče savinjskega hmeljarstva nemški duhovnik Peter Hörnes?

V tistih časih še ni bilo specialnih, izšolanih kmetijskih strokovnjakov, marveč so se pripadniki drugih stanov ne le zanimali za kmetijstvo, ampak celo na moč v tej stroki izpopolnjevali. Med te je treba štetiti mnoge duhovnike, med njimi pa še najbolj — menihe.

Tako se naj bi tudi Peter HÖRNES razvil v kmetijskega strokovnjaka, gospodarstvenika in trgovca. Knez Salm ga je imenoval za svojega gospodarskega svetovalca in nadzornika vseh svojih veleposestev.

Mimogrede naj omenim, da je enakega gospodarskega svetovalca imel TURJAK na Kranjskem in ADMONT na Stajerskem, zavoljo tega je razumljivo, da so se tudi tod preizkušali v hmeljarstvu. No, o tem za zdaj — zapik!

Iz poprejšnjih »zanotnic« vemo, da je bilo novoceljsko veleposestvo pred 100 leti gospodarsko povsem zavoženo. Zavoljo tega je treba ne le verjeti, marveč potrditi nove poskuse — s takrat pač še malo znamen hmeljem.

Tu navajam SLOVENSKEGA HMELJARJA z dne 2. nov. 1934:

... Peter HÖRNES je res prišel okoli 1860 v Novo Celje, si posestvo ogledal ter z ozirom na talne, klimatične in krajevne razmere predlagal, naj se začne saditi hmelj. Salm se je s predlogom strinjal in naročil Hörnesu, naj to zadevno vse potrebno ukrene. Hörnes se je vrnil v Herschberg, tamkajšnjega grajskega vrtnarja Josipa Bilgerja temeljito priučil hmeljarstva (podčrtal J. Slokan) in ga

nato s potrebnimi hmeljskimi sadži postal v Novo Celje, kjer ga je na Hörnesovo priporočilo knez Salm imenoval za oskrbnika tega posestva. Bilger je, kakor mu je naročil in ga poučil Hörnes, v Novem Celju nasadil würtenberški hmelj, ki se je v novem kraju prav dobro obnesel. Zgledu kneza Salma so sledili tudi drugi graščaki in veleposestniki v okolici, predvsem baron Warsberg in pl. Hirschberg, si preskrbeli v Novem Celju potrebne sadeže in začeli tudi saditi hmelj.

Prav tako so se okoliški kmetje po nasvetu kneza Salma začeli peticati s hmeljarstvom. (Poudarjam, da navajam besedilo, hkrati pa prav na tem mestu prepričam verjetnost vaši svobodni presoji. — Opomba J. Slokan.) Tudi ti so potrebne sadeže dobili v Novem Celju in sicer delno zastonj kot posebno nagrado pri košnji; za vsak dan košnje je namreč prejel vsak kosec poleg običajne plače še dodaten število hmeljskih sadežev kot posebno nagrado...

Peter Hörnes je kot nadzornik Salmovih posestev tudi pozneje še ponovno prišel v Novo Celje nadzorovat gospodarstvo in je pri tem z zadovoljstvom ugotovil, da se v Savinjski dolini razvija polagoma, samostojen hmeljarski okoliš, kateremu je položil temelj vprav on sam. Hörnes je bil zadnjič v Novem Celju leta 1886, leta 1889 pa je v mestu Radolfzell v Nemčiji umrl...

No, v naslednji 23. številki 16. novembra 1934 — je izsiljevalec za javno priznanje »očetovstva

savinjskega hmeljarstva« — čeprav več kot 40 let po njegovi smrti — v celjskem SLOVENSKEM HMELJARJU celo takole grmel:

... Nerazumljivo je, zakaj se ta nesporna zgodovinska resnica skuša nekako prikriti in potvoriti. Saj si je brez dvoma Bilger prav tako kakor tudi Hausenbichler pridobil mnogo zaslug za pospeševanje in širjenje našega hmeljarstva, toda zibelka savinjskega hmeljarstva je tekla v Novem Celju, oče pa mu je bil Peter Hörnes. To je treba enkrat za vselej in odločno pribiti, da se prepričijo tozadovne zmote in se zgodovinska resnica otme pozabljenju. (Opomba J. Slokan:) V tem odstavku je podčrtal vse že pisec v SLOVENSKEM HMELJARJU).

Ni še dolgo tega, ko me je povabil v avto nek žalski meščan in me že prvo minuto »nabodel«: Ti piši, kar hočeš, oče savinjskega hmeljarstva je in ostane — Janez Hausenbichler!

Cepraj gost, sem se zoperstavil, češ da je takšno zatrjevanje najmanj abotnost v naših dneh, ko nenehno iščemo splošne razvojne temelje. Danes se nam ni več moč zadovoljiti z »nekakšnimi očetovstvji«, kot takrat — denimo — pred 50 ali znova pozneje pred 30 leti. No, da bomo lahko zares nekaj novega zaključili, ne moremo mimo tistega »mekoč«, »takrat« ... Torej? Najmanj: Stran s čudeži! Sicer pa ... Že takrat so dvignili glas proti nemškemu duhovniku-hmeljarju, Petru HÖRNESU. O tem — prihodnjic!

SAMO UPRAVNI DINAR

Dejstvo, da je materialna plăt šolstva v višini odstotka in pol prepuščena tako rekoč volji samoupravnih organov delovnih organizacij, ni vzpodbudno. Praksa namreč kaže, da samoupravni organi te postavke niso sprejeli kot svojo obveznost do šolstva, mavec marsikje kot miloščino ali vsaj davek, ki ga lahko dado ali pa tudi ne. Vsekakor pa ne v celoti, kajti kot je vse povsod slišati, toliko sredstev enostavno ni; spremenjeni pogoji poslovanja, ki omogočajo delovnim organizacijam zlasti popolno samostojnost, jih nameč postavljajo pred dilemo takšnega ali drugačnega razvoja. Čeprav je to sicer res in materialne obveznosti na vse strani niso majhne, pa se zdi, da so pri vsem tem dokaj zapostavljeni osnovni temelji, iz katerej navsezadnje lahko zraste ta ali ona tovarna ali podjetje. Gre torej za kadrovsko plăt problema, za šolstvo, za neke vrste nevralgicno točko našega družbenega sistema.

Odnos do vprašanja financiranja šolstva naspoln, kakor se je pokazal vsaj na zasedanjih delavskih svetov nekaterih delovnih organizacij, je po vsej priliki izraz

šibke samoupravne zavesti, zapovedene v smislu njene širše družbene funkcije, v razumevanju nekih splošnih interesov. Šolstvo brez dvoma pomeni tak interes, toda, čudno, samo dotelej, dokler ga ne postavimo v materialna razmerja. Tu mu splošno veljavno sicer še priznavamo, vendar pa nas skrb za žan ne zanima preveč. V mnogih delovnih organizacijah so se glede tega izoblikovala dokaj enostranska gledišča. Uveljavilo se je nameč mnenje, po katerem delovne organizacije niso dolžne prispevati sredstev za šolstvo v višini odstotka in pol od bruto osebnih dohodkov, saj na primer sploh ne potrebujejo kadrov z vseh srednjih šol, pač pa samo določene stroške. Ker imajo torej svoje šti-

pendiste (ali pa jih tudi nimajo), ker bodo bržkone trenutno zapoleni kadri drugih smeri ostali na delovnih mestih itd., pač ni potrebe, ne dolžnosti, da bi svoj dejanski dolg poravnale v celoti. Posledica takšne in podobne logike je v tem, da je (vsaj trenutno) šolstvo prikrnjano za pol odstotka, kajti delovne organizacije svoj eklotni prispevek za toliko avtomatično znižujejo. To praktično pomeni dejel, ki bi ga naj dobilo osnovno šolstvo. Če upoštevamo, da je prav osnovno šolstvo zagotovljeno z našo Ustavo, je položaj, v kakršnem se je znašlo, absurden in v nasprotju z načeli!

Pri načrtovanju ozke, enostranske kadrovsko politike v delovnih organizacijah (potreba po kadrih

samo izjemnih profilov) ne bi smeli pozabljati, da smo dejansko dolžni omogočiti šolanje tudi ostali mladini, ne glede na to, kje se bo zaposlila. Navsezadnje še nobena delovna organizacija ni organizem zase, ločen od neke teritorialne skupnosti.

Kje je pravzaprav izhod? Zdi se, da bi morali tako za blagor osnovnega šolstva kot šolstva drugo stopnje uveljavljati določeno republiške ali zvezne administrativne akte, ki bi urejali materialne odnose med njima in družbo, in to seveda v smislu predpisane obveznosti. Kajti kot vse kaže, s samoupravnim dinarjem in samoupravno zavestjo kritičnega položaja ne bo mogoče reševati in rešiti.

GOSTI MLADINSKEGA FESTIVALA

»MÜNCHNER CHORBUBEN«

Eden izmed tujih zborov, ki se je prijavil za nastop na celjskem mladinskom festivalu, je München Chorbuben, ki ga vodi Fritz Rotschuh. Zbor, ki obstaja od leta 1952, je koncertiral v Italiji, Švici, Avstriji, Španiji, Luksemburgu, Holandiji, Turčiji. Mnogi znani dirigenti (Eugen Jochum, Erich Kleiber i. dr.) so zbor večkrat pritegnili k sodelovanju v operah in oratorijih. Izvajajo tudi prizvedbe del velikih komponistov (Carl Orff, Heinrich Schützmeister itd.).

Münchner Chorbuben neguje zlasti sodobno glasbo, pri čemer je važno, da je pesem notranje bogata in vsakemu poslušalcu dojemljiva. V zbor sprejemajo dečke od 9. do 13. leta, ostajajo pa v njem do 21. leta. Zbor vadi trikrat, tedensko, kljub temu, da mnogi pevci stanujejo zelo daleč. Tako zahteva sodelovanje poleg muzikalnosti tudi mnogo pozravnalnosti in vztrajnosti.

Na festivalu v Celju bo sodeloval tudi zbor osnovne šole »Toneta Okrogarsa« iz Zagorja ob Savi, ki je na republiškem tekmovanju zasedel prvo mesto v A kategoriji. Nastope mladinskega zbora na tej soli omeni.

nja šolska kronika že leta 1871, med zborovodji pa Adamiča, Mihelčiča in Korošča. Sedanji zbor vodi Richard Beuerman. Od 1959 zbor vidno napreduje in mnogo nastopa doma kakor v drugih krajinah Slovenije. Priliv novih pevcev je zelo velik, čeprav je sodelovanje v zboru povezano z učnim uspehom vsakega učence. Takšen rezim ugodno vpliva na delo zborja in se učenci klub trurnim edenskim vajam še z večjo vnočno lotujejo šolskega dela. Disciplina zborja je spontana in dobro vpliva na vso solo. Medsebojna povezanost učencev je tako velika, da ostajajo pevci v zboru tudi po izstopu iz osnovne šole in verjetno bodo kmalu prav iz teh pevcev ustavili pomutnatiški zbor.

Na festivalu bo prav tako nastopil zbor učiteljišča iz Murske Sobote, ki je na republiškem tekmovanju dosegel izreden uspeh. Zbor deluje že od 1950. leta in je pomemben kulturni činitelj tega področja. Zbor, ki ga vodi prof. Vlado Močan, dirigent izrednih kvalitet, je v zadnjih letih nastopil kar 50 krat doma, večkrat pa tudi drugod po Sloveniji.

V. Jč.

Münchner Chorbuben z dirigentom, skladateljem Fritzem Rotschuhom.

»BUDILKA« V CELJU

Celjska delavska umetja bo priredila 3. maja troje perifastav »Budilka« Vladimira Butatovića-Viba. Satirično delo bodo Celjanom predstavili članji Komorne pozornice iz Zagreba. Skupina je bila v Sarajevu nagrajena z Zlatim vencem za najbolje podano predstavo šestega festivala malih odrov, te dni pa je uspešno nastopila na Sterijinem pozorištu, sicer izven konkurenčne, in je kajeb temu počela najboljša ocene. Med gosti bodo nastopili Relja Bašić Ivan Serdar, Djurdja Ivičić, Helena Buljan in Sonda Langerholz.

Prireditelj pričakuje tudi obisk avtorja Butatovića, ki naj bi v uvodu spregovoril o naši satiri.

Za predstavo, ki bodo v Narodnem domu, včela med Celjani veliko zanimanje.

B.

KUD »TINE ROZANCE« GOSTUJE V SAVINJSKI DOLINI

V nedeljo, 2. maja bo folklorna skupina KUD »Tine Rožance« iz Ljubljane priredila dva samostojna nastopa v Savinjski dolini. Mladi plesalec se bodo v okviru promajskih proslav predstavili občinstvu v Šoštanju in Polzeli.

S programom, ki obsega narodne plese Slovenije (Gorenjske, Bela Krajina), Hrvatske in Makedonije, bo folklorna skupina ob praznikih nastopila po vsej Sloveniji. Z istim programom bo skupina nekaj tednov gostovala v Avstriji in Franciji.

M. V.

Dramski krožek III. osnovne šole v Celju, ki dela pod okriljem delavskega odra, nas je tudi letos presenetil s celovčerino dramsko uprizoritvijo. Tokrat je pod vodstvom Mire Zelinke pripravil pravljico igro Samuela Mariska »Mucin dom«.

Réziserji, ki se odločajo za režijo dramskega dela, se običajno ustavijo pri številu sodelujočih. V tem primeru tega ni bilo. Pri igri sodeluje preko trideset pionirjev, cicibanov in mladincev. Ljubezen do dela z otroki in za otroke je premagal vse kritične trenute, ki ponavadi spremjamajo vsako amatersko predstavo, posebno še mladinsko. Delo je povsem uspelo in zasluži večjo pozornost, kot jo običajno nudimo takim uprizoritvam. V okvir sodelavcev še vedno spadajo: Scenarist Jaro Zelinček, odrski mojster Albin Wienerl, šminkar Vinko Tanjsek, lučni mojster Franc Dolinšek, odrski mojster Ivo Poličnik in ostali. Posebej je omeniti izredno simpatične maske živali, ki so uspelo delo Ivana Jerama.

Ob tej predstavi no gre, kot bo morda kdaj vključevanje mladih — je izredno hvalevredno, dramski krožek III. osnovne šole nam je lahko dokaz v primer izvenšolske dramske vzoje. Ob tem primeru se lahko vsa šolska vodstva zamislijo.

Zvižej Stefan

Proslava ustanovitve OF

V počastitev obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte Slovenije ter dvajsetletnice osvobodite je bila v pondeljek v veliki dvorani Narodnega doma v Celju proslava, ki jo je pripravil občinski odbor SZDL v Celju. Poleg najvidnejših predstavnikov javnega in političnega življenja celjske občine so se proslave udeležili tudi mnogi aktivisti iz prvih dñih vstaje.

Slavnost je začel sekretar občinskega odbora SZDL Janez Kovačič, za njim pa je predsednik občinske organizacije SZDL v Celju, Zdravko Trogar, govoril o pomenu praznika ter zlasti še o razvoju, ki ga je celjska občina dosegla v dvajsetih letih. Ob zaključku je še čestital občanom celjske občine k prazniku ustanovitve Osvobodilne fronte Slovenije ter v tej zvezi poučil pomen v vlogu Socialistične zveze kot skupne fronte vseh naših delovnih ljudi in njihovih mnenj, ki se združujejo v skupni težnji — v graditvi socialističnih družbenih odnosov. Socialistična zveza je postala osrednja politična organizacija, vodilna in ustvarjalna sila politike v komuni.

Drugi del slavnosti proslave je izpolnil melani pevski zbor celjske gimnazije, ki je pod vodstvom dirigenta, prof. Egonu Kuneju zapel nekaj pesmi iz bogate zakladnice vojne glasbe jugoslovanskih pa tudi drugih narodov.

—m

Iz celjskega muzeja

Schützova keramika

V času prve industrializacije lončarske obrti je bilo v Savinjski dolini več keramičnih tovarn — v Nemškem dolu (od leta 1815), v Kasazah (od leta 1870) in Gotovljah. Takrat so bile to edine tovarne keramike v naši državi. Okrog leta 1922 so bile vse tri priključene Keramični Industriji v Zagrebu. Zdaj obratuje le še znana tovarna v Libojah.

Tovarno v Kasazah je ustanovil L. R. Schütz. Za izdelke te tovarne so značilne raznabane oblike, bogat rastlinski, figurativni in geometrijski okras in uporaba najrazličnejših barv ter svetlikajočih se plazur. Izdelovali so razkošne vase, uporabne in okrasne krožnike, vrče, škaljkaste posode in celo vrsto drugih predmetov, polnih oblikovne domisljije, ki je bila tipična za tedanjost, zlasti pa se za Schützovo industrijsko oblikovno estetiko. To estetiko je usmerjal industrijskega izdelovalca s pomočjo likovne in glasbene oblike ter določal barve.

Povpraševanje po Schützovi keramiki je bilo veliko, tako na domačem kot tudi na tujem tržišču (v Evropi in Ameriki) — to je dokaz, da je bila kvalitetna in da je načrtno ustrezala potrebam potrošnika.

Od stenilnih ohranjenih izdelkov Schützove tovarne so najlepši primeri zbrani v dveh večjih kolekcijah — ena je v Tovarni keramične industrije v Libojah, druga pa v celjskem muzeju. Namen oba zbirka je: še naprej zbirati, očuvati in prezentirati industrijske izdelke prvih keramičnih tovar na naših.

Spomeniško varstvena služba je vse Schützovo keramiko vključila med zaščiteno kulturno-zgodovinske objekte in s tem že ohranja neštete primere te keramike, ki je pomembna za našo preteklo umetnostno ter industrijsko dejavnost, posebno pa se za domače celjsko področje.

M. M.

Okrasni vrč

IVAN CANKAR: KRALJ NA BETAJNOVI

STARÍ KRALJ V NOVEM OBLAČILU

(PREDSTAVA V POCASTITEV 20-LETNICE OSVOBODITVE)

Predstava, ki smo si jo imeli priljubost ogledati v celjskem gledališču, nam ponovno potrjuje možnost in mognost, da vsaka doba oblikuje klasična dramska dela po svoje. Po Kottovi moderni interpretaciji Shakespearja, ki je vplivala tudi na celjsko uprizoritev Viharija, smo doobili se modernizirana Cankarja v režiji Jura Kislingerja. Postavitev deluje mestoma presenetljivo, čeprav ne pušča izenačenega vtiša. Poudariti je treba režiserjevo bistveno drugačno zamisel od dosedanjih zlasti v dveh likih: Kantorju in župniku. Kantorji so bili doslej trdni, brezobzirni kmečki veljaki, ki se jih je komaj rahlo dotaknila meščanska uglašenost. Taki so bili npr. Cesar Kovič, Sever, če omenim nekaj upodobitev te vloge po vojni. To pot se pa srečamo z meščanskim Kantorjem, clovekom, ki sodi nedvomno v vrh meščanske politike, clovekom, ki se s svojim bistvom zliva s podobo salona, ne pa z okoljem trške krme. Spretni politik Kantor je lahko seveda v novi podobi dobil še podprtanjem črte svojega družbenega položaja, a se je nedvomno preveč ločil od svojega socialnega izhodišča. Skratka, poudarek je na uveljavljenosti in dosegri Kantorjeve izkorisitevsko pozicije in ne na poti do nje. Župnik je doslej stal nasproti Kantorju v podrejenem položaju, včasih je bil celo rahlo karikiran, v novi celjski uprizoritvi pa je postal enakopraven politični partner v delitvi interesnih sfer med posestno in cerkveno gosposko. Vsekakor je

to razlag, ki je sprejemljiva in jo še potrjuje zaključno nazdravljanje med župnikom in Kantorjem.

Predstava raste proti koncu, medtem ko so začetni pričrti premalo učinkoviti. Omenjam je le prehitri tempo in s tem medlost v Maksovem prvem nastopu, nato pogovor med Kantorjem in župnikom, ki pusti vtič nepričakovani. Pridruži se hujša, čeprav ne dokončno prepričljiv. Najbolj uspel je pričor, ko Kantor pregovarja Maksu k razmosti tik pred katastrofo. Režiser Kislinger nam je sicer prikazal novo podobe Kralja na Betajnovi, je preprical bolj mozaikov kot karloš. Med igralce je bil Krošl suveren, odigral je samozavestnega in premočnega cloveka, katerega trenutni slabosti so je dočimnilo k cloveški polnosti lika, sicer pa ostaja modan in staren clovek brez nietzschejske prizvidnosti. Prav dober je bil Škofer kot župnik, čeprav je predstavnik cerkve ozromljeno politike. Bermež kot Maks je bil prenehak in je predstavljai prešibko protiživo župniku. Ustrezali sta Meacentjeva kot Francu z lastno zaskrbljenostjo in omamljivo negotovostjo, pa tudi Kjedrovu kot Nina z lastno otroškoščijo in bolezensko zastrašenostjo, ki pa ni prešla v histerijo. Omeniti je treba kot pozitivne dosežke se vloge starega Krbeca (Dolinar), Lužarice (Smidov) in Hanc (Goriščeva). Kastelic pa je kot Bernot nepošteno zasebil v poz v melodrama. Kot scenarist se je pozavorno uveljavil Avgust Lavrenčič.

Ceprav predstave ne moremo sprejeti brez kakršnihkoli pridržkov, nam je vendar ponudila dovolj svojko novo podobo Kralja na Betajnovi, o kateri smo prisiljeni razmisljati, pa najsi jo povsem privzemati ali ne.

ANDRIJAN LAH

SVET POD ŠPIKOM

V DOLINI JE KRUH

»K sreči sem zdraval« pravi Herlahova mama

Koliko manj bi trpeli, če bi imeli elektriko, pravijo vsi. Le redke kozjaške predele je zajela, zimske noči so dolga kot zima, ki še sedaj gospodari in ne prizanaša rž. Tako kot pred dvajsetimi leti, ko so tu domovale številne brigade, ko so se po teh osamljenih, a topnih domovih zadrževali partizani, iz noči o noč hiteli terenci, tako še danes v izbah gospodari petrolejka ali karbidovka. In spomini. »Toliko jih je bilo, da kar ne vem, od kod so se jemali,« pravi Speglova mama. »Najraje sem imela Milenka, ta ti je bil dober kot kruh, zarobanil pa tudi tako, da te je kar srh spreletel. Po vojni jih nisem več videla. Obljubljali so, da bodo prišli in še marsikaj drugega, lepega so nam obljubljali, in ce bi danes kdo prišel naokrog, po dvajsetih letih, bi mu jih jaz natrenkala.«

Zivljenje hribovcev je svojevrstno. V dolino jo mahnejo le, če pač drugače res ne gre. Preveč je garanja. Pred svitom že pokladajo živini, dan jih zateče v razgonih in odorih, hrbot se krivi pod polnimi koši, ki neusmiljeno režejo v ramena, v poldnevnu odmeva v temnih gozdovih sekač ali motorna žaga (če jo kdo ima!), voli stopicoma vlačijo hlide in ko še sonce samo z rožnatno lučjo poslednjimi ozari Špik ali Ojstrico, se vračajo domov na kratek počitek.

Toda tudi v to navidezno nespremenjeno podobo vsakdanjega življenja je posegla sodobnost in jo razmajala. Danes še delajo, garajo in z lastnim znojem gnojijo močvirnate lehe ali peščenate razgone, toda njihovi otroci silijo v dolino. Nihče noče ostati v hribih. Šola v dolini jim kaže drugo stran življenja.

»V dolini je življenje, v dolini je oblast, mi pa šamujemo in redki pridejo k nam. Naši gostje so logarji, ki odmerjajo in pazijo, da ne sekamo preveč, tu in tam kdaj zavije kak dimnikar k nam ali ruženčniki, kajti navidezno nizki davki so za nas le previški,« to je odmev, ki se vleče skozi leta, medtem ko v dolino potujejo skromni kubiki lesa, tu in tam kakšna spina goved, nekaj jajček ali orehov. Tu se cenijo dinar in se jim ob pogledu na tisočak zasvetijo oči.

Ure in ure se pogovarjaj z njimi, pa ne bodo uporabili naših vsakodnevnih pojmov: občan, človeški odnosi, socializem in še in še. Delajo in drug drugemu pomagajo. Beseda solidarnost jim je

»STAGORSA IN STADOVSA! V PESCNATO ALI MOČVIRNATO REBER, V TEMNE GRABNE, KI SE GRIZEJO PRAV V PODNOŽJE STEVILNIH VRHOV; NA OSAMLENIH GOLICAH KRALJI NA BETAJNOVI, KI PA NIKOLI NISO BILI KRALJI IN JIM JE KOS BELEGA KRUHA OB VELIKIH PRAZNIKIH POMENIL NAJVEČI DAN, IN TEH VELIKIH DNI NITI NI TAKO MALO V ZIVLJENJU HROBOVCEV MED DOBRNO IN VELENJEM, MED VITANJEM IN DOLICEM — NA RAZVEJANEM HROBOKEM PREDELU, KI GA POZNAMO POD IMENOM PASKI KOZJAK.«

Tu, toda včeraj je zbolel sosed Herlah (dobil je pljučnico) in že so sosedje pomagali, da so ga spravili v dolino in na rešilni avto, uredili pri zdravniku vse potrebno, kajti njegova žena ne utegne, živita terja svoje. In ko je nekaj dni zatem zbolela še njegova sestra, so zopet sosedje tredili vse. Nikjer ni zapisano, da morajo, samo vedo, da bodo jutri najbrž sami potrebeni te pomoći. No, k Speglovim je pred leti prišel 40-leten Ložek, župuščen, bolan, osamljen. Sprejeli so ga, pozdravili, danes živi pri njih in pomaga kolikor more.

KAKO BOM ZMOGLA?

je potarnala Angela Herlah. Mož in njegova sestra sta pred dnevi zbolela in sta v slovenjgrški bolnici. Kaže, da bo mož moral še v Topolšico in res ne ven, kako bom sama vse zmogla. Imam troje otrok — deklice, dve še hodita v osnovno šolo v Mislinje, ena pa je v kovinarski šoli v Velenju. In tako sem sama za vse. Imam 5 glav živine in vode nam primanjkuje. Mož pravi, da jo bo poiskal, ko bo ozdravljen. Kako čudno je to, pri nas je ni in ni, pri sosedu pa plavajo v vodi in jim celo ogroža hišo. In elektrika? Naša dolgoletna želja, imeli smo že odbor in bili pripravljeni pomagati, a 8,7 milijonov je le preveč za nekaj kmetij. Letos so nam v dolini precej oškodovali naše travnike — po njih so sprevajali vodovod za Velenje; dobili pa smo le 30 tisoč odškodnine. K sreči sem vsaj jaz zdrava. Kako pa bo, če bom dolgo sama za vse, pa ne vem. Otroci si želijo v dolino in najbrž jim ne bom branila.«

Zivljenje hribovcev je svojevrstno. V dolino jo mahnejo le, če pač drugače res ne gre. Preveč je garanja. Pred svitom že pokladajo živini, dan jih zateče v razgonih in odorih, hrbot se krivi pod polnimi koši, ki neusmiljeno režejo v ramena, v poldnevnu odmeva v temnih gozdovih sekač ali motorna žaga (če jo kdo ima!), voli stopicoma vlačijo hlide in ko še sonce samo z rožnatno lučjo poslednjimi ozari Špik ali Ojstrico, se vračajo domov na kratek počitek.

Toda tudi v to navidezno nespremenjeno podobo vsakdanjega življenja je posegla sodobnost in jo razmajala. Danes še delajo, garajo in z lastnim znojem gnojijo močvirnate lehe ali peščenate razgone, toda njihovi otroci silijo v dolino. Nihče noče ostati v hribih. Šola v dolini jim kaže drugo stran življenja.

»V dolini je življenje, v dolini je oblast, mi pa šamujemo in redki pridejo k nam. Naši gostje so logarji, ki odmerjajo in pazijo, da ne sekamo preveč, tu in tam kdaj zavije kak dimnikar k nam ali ruženčniki, kajti navidezno nizki davki so za nas le previški,« to je odmev, ki se vleče skozi leta, medtem ko v dolino potujejo skromni kubiki lesa, tu in tam kakšna spina goved, nekaj jajček ali orehov. Tu se cenijo dinar in se jim ob pogledu na tisočak zasvetijo oči.

Ure in ure se pogovarjaj z njimi, pa ne bodo uporabili naših vsakodnevnih pojmov: občan, človeški odnosi, socializem in še in še. Delajo in drug drugemu pomagajo. Beseda solidarnost jim je

To pa naju je stalo. Tri leta nisva dobila sečnega dovoljenja in še ko sem zagrozila, da bom odšla v dolino po pravico smo znova dobiti dovoljenje.

Casi se pač spreminja. Pri nas je bilo 16 otrok. Jaz sem bila sedma in sem prevzela domačijo. Pred dvajsetimi leti je bilo v naših domovih veselo in živo, čeprav

Ložek ni nikoli slabe volje

VODA NAS BO NESLA!

pravi Speglova mama. Vse njive, vsi travniki so močvirnati. Koder stopis, se ti udre, zažmuka in s tem zavoja rineš v močvirnat breg. Seda daj na pomlad se kar zlivajo po nirk, vsepovsod brbota in klokče in bojimo se, da se nam ne bo hiša podrla. Denarja pa nimamo in nimamo. Radi bi »puvali«, toda travniki dajejo premalo in z živino ni kaj zasluzka. Les nam prav tako malo vrže. Pred leti sva s soprogom podrla tri smreke kar na »švarc«, ker sva rabilia streljo. Živila je v hlevu skoraj tonila in sva jim pokladala kar svežo streljo.

samo nosili glave vsak dan in v rokah. Z mrakom in svitom so prihajali naši fantje in kadar je bilo v dolini le preveč hudo, sem jaz nesla pošto na dogovorjen kraj. In marsikateremu ranjencu smo lajšali bolečino. Enkrat sem štirinajst dni skrivala na skedenju ranjencev in prepričana sem, da bi se živel, da bi prišel naokrog, čeprav so me drugi razočarali. »Prišli bomo, pred leti je bilo tako lepo,« a že dvajset let čakamo pa jih ni od nikoder. Pozabili so nas kot se pač pozabljajo številne obljudbe.

Elektrike nimamo, čeprav bi jo

Speglova Justek drži jagnje, ki se hrani pri kravi

»Zgaren sem«, pravi Ivan Aberšek, otroci pa me še bodo dolgo rabili

krvavo rabil. In kakšni krediti bi nam prišli prav, da bi odvodenja vali naše travnike, kajti potem bi imeli kakšno kravico več v hlevu.«

VLEČE NAS V DOLINO.

Karlinc Dobovičnik sem srečal na poti.

»18 let imam. S šolo ni šlo najbolje, končala sem v 5. razredu. Zelela sem si službo in na jesen sem odšla v Ravne na Koroškem. Zaposlila sem se pri gozdnem gospodarstvu, kjer sem čistila koševje. Sedaj jih ne potrebujejo več, želim pa, da si najdem stalno službo. Veste, za kruh je težka tu gor pri nas.«

Med razgovorom se natma je pridržila še Karlincina priateljica Angela Kotnik. Njena zgodba je še bolj boleča.

»Imam 17 let. Z mamo živiva pri Speglovi. Zemlje nimamo. Preživljamo se z delom na polju. Danes tu, jutri tam. K sreči so ljudje tukaj dobrbi in nas imajo radi. Sla bi vendarle v dolino. Prijela bi za karkoli, a je tudi v dolini težko za službo.«

In Anica Spegel. Njej se obeta malo bolje. Po stricu je pododovala kmetijo v bližini Velenja. 18 let ima, pa pravi: »Tudi jaz si želim imeti stalno službo. Brez denarja je težko. Pri nas je vsak dan dragocen. Na kmetiji, posebno tu gor, ni življenja, ni veselja. Ob nedeljah je pač nekaj manj dela in se praznično oblecemo ter se vsaj spočijemo.«

NE ZDA MI, NE ZDA

»Midva sva še mlada«, je dejal Ivan Aberšek, (31 let ima), a že so me strmine zdela. Pri srcu me peha in ne vem, kako dolgo bom vzdržal. Pred leti so me prepričali, da sem doma prevzel, pa mi je žal. Končal sem kmetijošo šolo v Sentjurju, a karkoli se lotim, mi ne zda. Sam sem, druge pa težko dobiš. Lani mi je vrglo dobrih 90 škatov pšenice. Več kot polovico je pustim pri mlinarju za uslužbo (mlejetje), tako da mi ostane kakšnih 900 kilogramov. In prav ta be-

la moka mi je edino plačljivo sredstvo za tujo delovno moč. Rad bi se preusmeril samo na živinorejo, a sam nikakor ne zmorem. Otroci so pa še majhni in prepričani sem, da jih ne bom obdržal na teh bregih.«

Tako so se vrstile od kmetije do kmetije trpke, a resnične besede. Pozabljamo nanje in tudi ko pridejo v dolino, imajo pred seboj tečavne dni, saj je ptesaditev iz enega v drugo okolje pač boleča. Toda v dolini je kruh, tu je žam.

Speglova pred vrat

gorsa pa je trpljenje: trpko, vsakdanje, prezeto v krvi, da ga pač nosiš, kakor je.

Prazniki so tukaj redkejši kot milijonski loterijski zadetki. Toda tudi tu se zberejo ob godovih ali rojstnih dneh v takrat ozivijo spomin: na tiste dni, ko kmetije niso bile tako osamljenje, ko je dim pomenil slasten kruh ali vroče mleko all morda gost močnik, iz katerega so otepali družno vsi in sanjali o pomladu, ki bo prišla in o lepšem življenju. Toda v življenju je tako, da eni prehitujejo druge — in mi smo pač danes obiskali tiste, ki se še spominjajo obljub.

Tekst in foto: J. Klančnik

● TV PROGRAM OD 1. DO 8. MAJA ● TV PROGRAM OD 1.

SOBOTA — 1. maj

zdravi prijateljski dežel — ponovitev (Beograd); 9.00 čestitke in množične pesmi (Beograd); 9.30 Pozdravi prijateljskih dežel (Beograd); 10.00 Boj za igrišče — poljski film za otroke (Ljubljana); 10.30 Na Robleku — spored kvinteta bratov Avsenik (Ljubljana); 12.00 Prvomajske čestitke (Ljubljana); 12.15 prvomajska parada v Moskvi — reportaža (Beograd); 13.30 glasbena medigrad (Beograd); 14.00 »Music hall« — odlomki glasbene oddaje (Beograd); 14.30 športna reportaža (Beograd); 14.55 nogometni finale za pokal evr. prvakov — prenos iz Wembleya do 16.45 (Evrovizija); 17.15 motorno dirke v Crikvenici (Zagreb); 18.25 napovedi v TV oddaji (Ljubljana); 18.30 »Piknik« lutkovna igra o Klukcu (Ljubljana); 18.45 »Ljubljana« — pokloni (Ljubljana); 19.00 Črnički — pokloni (Ljubljana); 19.30 Vsako soboto (Ljubljana); 19.45 Cik-cak (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.45 glasbena oddaja (Beograd); 20.55 poročila (Ljubljana).

NEDELJA — 2. maj

10.00 kmetijska oddaja (Beograd); 10.45 mendov spored — ponovitev (Zagreb); 11.30 gozdarčni čuvaji — ser. film (Ljubljana); 15.00 sportno popoldne; 18.00 mladinski TV klub (Ljubljana); 19.00 dr. Kildaro — seriji film (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.45 satelitski prenos programa raznih dežel (Ljubljana); 21.45 da ali ne — ugankarska oddaja (Beograd); 23.15 Zrebanje za vabilo na quiz (Zagreb); 23.20 Igor Stravinski: Lissica Zvitorepka — balet (Ljubljana); 23.40 Motorne dirke v Crikvenici — reportaža (Zagreb); 0.10 poročila (Ljubljana).

PONEDELJEK — 3. maj

10.30 Janez Vrhunc: Sonček, sonček zlati — predstava mladih, gledališča (Ljubljana); 16.30 Trnuljčica — baletna predstava gledališča iz Moskve (Beograd); 22.25 Zajec Oswald — vam predstavila — risanke (Zagreb); 18.25 Golfo — vam predstavila — risanke (Zagreb); 22.40 Golo mestos — serijski film (Ljubljana); 23.30 po-

film (Ljubljana); 18.50 Močvirška ptica — balet (Ljubljana); 19.15 Tedenski športni preglej (Beograd); 19.45 Glasbena medigrad (Beograd); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 biseri glasbene literaturue — J. S. Bach — prehod in fuga (Beograd); 20.40 Peter Kočič: Sudajščina — TV drama (Beograd); 21.40 20 let osvoboditve Reke — dokumentarni film (Zagreb); 22.20 Poročila (Beograd);

SREDA — 5. maj

14.55 Wembly: nogometno srečanje med Anglijo in Madžarsko (Evrovizija); 16.50 gozdomo rusko (Zagreb); 17.10 Učimo se angloščine (Zagreb); 17.40 »Zgodba o psu in inuci, ki sta poribala hišo« — iz serije Tikitak (Ljubljana); 17.55 Pionirski TV studio (Ljubljana); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 reportaža studija Skopje (Ljubljana); 19.00 Kulješoskop (Ljubljana); 19.45 Cik-cak (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Lirika Petra Petroviča Njegoša (Beograd); 20.40 Crno na belem — zabavno glasbena oddaja (Zagreb); 21.40 Kulturna panorama (Ljubljana); 22.20 Proslava ob objetinci (Zagreb); 18.10 TV slikanica — prvi del Pika Nogavčiča (Ljubljana); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Rdeči signal — oddaja o prometu (Beograd); 19.15 Sami so izbrali — spored narodne glasbe (Beograd); 19.45 TV akcija (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 »Družinski dnevnik« — film iz serije o retrospektivi slovenskega filma (Ljubljana); 22.15 Montreux: Peti festival »Zlate vrtnice« (Eurovision); 22.45 TV obzornik (Ljubljana).

(Zagreb); 18.45 »Klukčev kvintet« — igra za otroke (Ljubljana); 18.05 glasbeni odmevi (Zagreb); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Ivo Stivicic: Mesto v katerem živimo (Zagreb); 19.30 Vsake sobote (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.45 Sprehod skozi čas (Ljubljana); 21.10 »Druga pliat medalje« — humoristična oddaja (Beograd); 22.00 Golo mesto — serijski film (Ljubljana); 22.30 TV obzornik (Ljubljana).

KOMPAS OBVEŠČA

VABIMO VAS NA IZLETE:

AUSTRIJA IN CSSR — 7-dnevni KOMPAS RALLY z osebnimi avtomobili. Prijava do 20. maja.

BUDIMPESTA — FRAGA — DUNAJ — potovanje z ogledom 3 svetovno znanih prestolnic držav srednje Evrope. Prijava do 24. maja 1965.

DOLOMITI — Edinstveno potovanje z avtobusom v najlepše predele Dolomitov. Prijava do 3. maja 1965.

PARIS — 8-dnevno avtobusno potovanje z avtobusom in vlakom. Prijava do 20. maja.

SADJARIN IN VRTRNARJ — 10-dnevno strokovno potovanje v BOLGARIJO IN ROMUNIJO. Prijava do zaključenega števila.

PO SREDOZEMLJU — Zanimivo in privlačno potovanje po Sredozemlju v oktobru. Prijava se pravočasno.

Potne liste, vozovnice za tu in inozemstvo ter vse turistične informacije vam najhitreje posreduje KOMPAS CELJE.

KOMPAS CELJE
Tomšičev trg 1
Telefon 23-59

● RAZNO

Zamenjam Fiat 508 za rabljeno kosičico. Naslov v upravi lista.

Veliko kletno stanovanje dam kot skladišče ali mirnemu obrtniku, v najem. Naslov v upravi lista.

Nujno isčem lokal ali primerno sobo za krojaško obrt v Celju. Plaćam dobro. Ponudbe na upravi lista pod šifro »Obrtnik«.

● KUPIM

Malo mlinštino kupim. Pfoder Jože, Goričica, Sentjur pri Celju.

Kotel za žganjeku do 120 l kupi: Jura Stiplošek, Košnički Hum p. Desinič.

Dvoje trodelenih oken z rolojem kupim. Naslov v upravi lista.

● STANOVANJE

Enosobno stanovanje v centru zamenjam za slično tudi v centru. Naslov v upravi lista.

Majha merna uslužbenka isče nujno sobo v Celju ali bližnji okolici. Plaća najboljše. Naslov v upravi lista.

Solidnemu moškemu oddam opremljeno sobo. Naslov v upravi lista.

Sostanovalca sprejmem. Informacije: Rebešek, Celje, Aškerčeva 4.

Sostanovalca v mlajšemu moškemu sprejemem. Naslov v upravi lista.

Upokojenka isče prazno sobo. Pomaga v gospodinjstvu. Naslov v upravi lista.

Zamenjam lepo sončno stanovanje na Marioborski cesti (37 m²), za večje v mestu. Naslov v upravi lista.

O B V E S T I L O

Cenjene naročnike in bralce našega lista prosimo, da nam za odgovore naslovov iz naše oglašne strani, prilagajo znako za din 40, ker nam je sicer nemogoče pošiljati pismene odgovore.

Obenem obveščamo, da s sprejemanjem oglasov zaključimo vsako sredo ob 11. uri.

Prosimo za razumevanje in upoštevanje gornjega obvestila.

Uprava Celjskega tednika

K PRAZNIKU DELA — 1. MAJU, CESTITA VSEM DELOV-

NIM LJUDEM IN ZELI MNOGO USPEHOV

Obrtno gradbeno
podjetje
REMONT
CELJE

ZAHVALA

Ob izgubi našega ljubega moža, ata, starega ateka, brata, strica in tasta

ALOJZA VELENSKA
tesarja v pokolu

se iz srca zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala vsem tistim, ki so darovali vence, pevskemu zboru upokojencev in č. duhovščini.

Zalujoči: žena Neža, hčerka Marija, sin Mihael, vnukinja Nevenka in Brigitka, zet Franci, snaha Štefi, brata in sestra ter ostalo sorodstvo.

Celje, dne 30. aprila 1965.

Poštena, mirna življa, želi nujno, opremljeno ali prazno sobo v centru mesta. Plaća vnaprej. Naslov v upravi lista. Starješa in mirna zakonca isčeta ali kupita v Celju enosobno stanovanje. Cena 1.500.000 din. Naslov v upravi lista.

● PRODAM

Vhodna macesova vrata 120x190, v dobrem stanju primerna za adaptacijo proda: Stefan Grabar, Šmarjeta 24, Rimski Toplice. Pse čuvajo, nemške pasme, stare 8 mesecev, prodam. Leopold Kolenc, Gornja Dobrova (baraka) Celje.

DKW HOBİ ROLLER ugodno prodam. Alojz Zajc, Semperter 115.

Telico, staro 8 mesecev proda: Smid, Zagrad 123, Celje.

Motorno kosičico RAPID ugodno prodam po ugoden ceni. Anton Tacen, Zadobrova 89, Škofja vas.

Trosobno stanovanje s pritisklinami v Celju prodam. Pisemne ponudbe na upravo lista pod šifro »LEPA LEGA«.

Družinsko viho in lepo parcele v Celju prodam. Pisemne ponudbe na upravo lista pod šifro »Vseljiva in gotovina«.

Dvoje dobro ohranjenih sobnih vrat in podboje ugodno prodam. Naslov v upravi lista. Dobro ohranjen globok italijanski otroški voziček prodam. Naslov v upravi lista.

Nemške ovčarje 6 tednov stare v hlevski gniju prodam. Celje — Čret barake — desno pred mizartrom Stuklek.

Zaradi selitve prodam ugodno kuhinjsko po hišto: dve omari in dva divana. Vprašati pri Drole, Stanetova ulica 8.

Motorno kolo — Horex-Régina z novimi gumami, rezervni ležaji, registriran, prodam po nizki ceni. Ogled v nedeljo. Štefan Plevnik, Celje, Cankarjeva 13.

Trodelno omaro, raztegljivo mizo, železno zložljivo postelje prodam. Vprašati dopolne pri: Kušar, Celje, Maigajeva 14.

Odlično ohranjeno PRIMO 175 prodam. Herič, Celje, Titov trg 7.

● GLEDALISCE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALISCE CELJE

Pete, 30. aprila 1965 ob 19.30 ur: Ivan Cankar: KRALJ NA BETAJNOVI. Goščevanje v Grizah.

Torek, 4. maja 1965 ob 13.30 ur: Ivan Cankar: KRALJ NA BETAJNOVI. Začetna predstava za osnovno šolo Zalec.

Torek, 4. maja 1965 ob 19.30 ur: Ivan Cankar: KRALJ NA BETAJNOVI. Torkov abonma in Izven. Vstopnice so še na razpolago.

Sreda, 5. maja 1965 ob 19. ur: Srečko: NASI TRIJE ANGELI. IV. sošolski abonma in Izven. Nekaj vstopnic je še na razpolago.

Cetrtek, 6. maja 1965 ob 20. ur: Ivan Cankar: KRALJ NA BETAJNOVI. Goščevanje v Kostanjevici.

Sobota, 8. maja 1965 ob 19. ur: Ivan Cankar: KRALJ NA BETAJNOVI. Abonma za delovne organizacije in Izven. Vstopnice so še na razpolago.

Nedelja, 9. maja 1965 ob 19.30 ur: Ivan Cankar: KRALJ NA BETAJNOVI. III. nedeljski dopoldanski abonma in Izven.

Nedelja, 9. maja 1965 ob 19.30 ur: Ivan Cankar: KRALJ NA BETAJNOVI. Nedeljski večerni abonma in Izven.

Komisija za delovna razmerja pri obrtno gradbenem podjetju „Remont“ Celje

razpisuje

naslednji prosti delovni mesti:

1. TEHNICNEGA VODJE

2. GRADBENEGLA TEHNika

Pogoji:

1. Gradbeni inženir s 5-letno prakso v gradbeni operativi in pooblastilom, ali gradbeni tehnik z 10-letno prakso in pooblastilom.

2. Gradbeni tehnik z nekaj let prakse.

Prejemki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov podjetja. Podjetje ne razpolaga s stanovanji!

Komisija za sprejem in odpust delavcev »DINOS« poslovna enota Celje

razpisuje prosta delovna mesta za:

AVTOMEHANIKA

in več NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV

za skladiščno-transportna dela.

Interesenti naj se javijo v upravi poslovne enote Celje, Resljeva 8.

Casopisno podjetje »Celjski tisk« Celje zaposli v svojem počitniškem domu v Velem Lošinju

dve tovariši

za pomoč pri delu v kuhinji, pri strežbi gostov in čiščenju prostorov.

Delovno razmerje se sklene za določen čas in sicer za dobo štirih mesecev.

Ponudbe sprejema tajništvo podjetja, Celje, Trg V. kongresa, št. 5.

OBVESTILO

Vse prodajalne kruha Trgovskega in proizvodnega podjetja »Veležitar« bodo odprtne med prvomajskimi prazniki le v ponedeljek dne 3. maja 1965 od 7. do 11. ure.

Obenem želi podjetje »Veležitar« vsem odjemalcem in dobiteljem prijetne prvomajske praznike, pri posovanju pa mnogo delovnih uspehov.

Kovinsko podjetje KLIMA Celje

sprejme v delovno razmerje

VK ELEKTRIKARJA

KV ELEKTRIKARJA

Ponudbe je poslati kadrovskemu sektorju podjetja. Osebni dohodek po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov podjetja. Oglas velja do zasedbe delovnih mest.

AVTOUTURISTICO PODJETJE

IZLETNIK CELJE

PUTNIK

Nudimo vam vse turistične usluge. Sprejemamo rezervacije za letni oddih, odločite se pravočasno in zahtevate podrobnejše informacije.

Organiziramo izlete in potovanja po Jugoslaviji i v inozemstvo s turističnimi avtobusmi.

— Celje — Zagreb — Karlovac — Plitvice — Senj — Rijeka — Pula — Koper.

— Celje — Rakov Škocjan — Cerknica — Lož — Grad Snežnik.

— Celje — Kostanjevica — Pieterje — N. mesto — Metlika — Crnomelj — Vinica.

— Celje — Ljubljana — Žužemberk — Dol. Toplice — Baza 20 — Kočevje — Turjak.

— Celje — Pohorje — Maribor. Sl. Radenci — M. Sobota — Lendava — Ptuj.

— Trdnevna potovanja z avtobusom po AVSTRIJI in ITALIJIT — Celovec — Beljak — Grossglockner — Certina d'Ampezzo — Bolzano — Lago di Garda — Verona — Padova — Benetke — Trst. Prijava sprejemamo za kolektiv.

— TRST — MIRAMARE, obisk cvetlične razstave v času od 22. 5. do 6. 6. 1965, vabilo kolektive in posameznike.

— MUNCHEN — prometna razstava »AV-TOSALON« v času od 25. junija do 3. oktobra 1965 — střídrnevno avtobusno potovanje po naročili društva in za posameznike, zahtevajte podrobne informacije.

— TRST — BENETKE, stalni avtobusni izleti, prijava sprejemamo za kolektive in posameznike.

— SOFIJA — PLOVDIV — ISTAMBUL — ANKARA — BEJRUT — BALBEK — DAMASK — AMAN — JERUZALEM — dvanaštevno potovanje z avtobusom in avionom dne 10. in 11. 6. 1965.

— DUNAJ — ZÜRICH — BERN — LUGANO — MILANO — 8-dnevno potovanje z avtobusom dne 7. 6. 1965. Prijava sprejemamo do 7. 5. 1965.

— ATENE — DELFI — LARISA — SOLUN, 7-dnevno potovanje z avtobusom dne 26. 6. 1965. Prijava sprejemamo do 25. 6. 1965.

— BUKARESTA — MAMAJU — VARNA — SOFIJA, 6-dnevno potovanje z avtobusom 9. 6. 1965. Prijava sprejemamo do 9. 5. 1965.

— DUNAJ — PRAGA — VROCLAV — VARSAVA — KRAKOV — BUDIMPESTA, 10-dnevno potovanje z avtobusom 29. 6. 1965. Prijava sprejemamo do 25. 6. 1965.

— FIRENZE — RIM — NEAPELJ — BENETKE — TRST, 9-dnevno potovanje z vlakom 18. 6. 1965. Prijava sprejemamo do 18. 5. 1965.

Vse informacije in prijava pri IZLETNIKU Celje, Titov trg 3 ter poslovnačicah v Velenju in Krškem.

Premalo reda na igriščih

PRAV GOTOV JE TOVARIS JANKO WAGNER EDEN REDKIH LAHKO BI REKLI ZIVIH LEKSIKONOV CELJSKEGA SPORTA, SAJ SE ŽE VEC KOT POL STOLETJA UKVARJA S SPORTEM. SEVEDA V ZADNJIH LETIH NE VEC KOT TEKMOVALEC, AMPAK KOT FUNKCIJAR NOGOMETNEGA SPORTA. BIL JE ATLET, STRELEC, TELOVADEC, KEGLJAC, NOGOMETNIK OD 1919. LETA, PA TUDI NOGOMETNI SODNIK. SEDAJ JE PREDSEDNIK NOGOMETNE PODZVEZE CELJE IN ČLAN NADZORNEGA ODBORA NZS. NAPROŠIL SI MOG GA ZA RAZGOVOR O STANJU NOGOMETA V CELJU IN BLIŽNJI OKOLICI.

Kaj mislite o stanju nogometu v Celju?

»Nogomet je v Celju v upadanju. Posebno pri Kladivarju zato, ker ni na vodilnih mestih spobnih strokovnih voditeljev. Lahko pa rečem, da ima Celje odlično vodstvo. Nogomet je kolektivni šport in v klubih mora vladati zato kolektivni duh med igralci kot tudi med vodstvom. V vsem celjskem nogometu sem opazil tudi pomanjkljivo vzgojo mladine. Kladivar je na primer nekatere svoje mlade igralce odslovlil, namesto da bi jih obdržal in vzgajal. Moti pa me tudi to, da trenerji niso samostojni, in so pravzaprav preveč pod vplivom skoraj nogometnih laikov, ki so v strokov-

KOMENTAR

SITUACIJA NIČ BOLJŠA

Po pričakovanju nov poraz Kladivarja tokrat v Zenici s Celikom ni presenetil. Brez poškodovanih Fermetta in Devčiča so bili Celjanji oslabljeni posebno v napadu, ki tokrat sploh ni znal zadeti v črno. Zaradi tega je levji delež ležal na obrambi, ki se je v prvem polčasu dobro upirala, nato pa popustila in dovolila nasprotniku, da je štirikrat potresel mrežo sicer požrtvovalnih celjskih nogometarjev.

Kladivar se je tako uvrstil na predzadnjem mestu v lestvici, Istra, ki je pred njimi imala 2 točki več. Težko jih bo dohiteti, kaj šele prehiteti. Vsekakor bo borba za obstoj težka, po našem mnenju pa imajo Celjanji možnost ostati v ligi le zaradi povečanja lige. Kot je znano, bodo drugo zvezno ligo povečali na 18 članov, vendar je še vseeno vprašanje, kakšen bo sistem izpolnjevanja lige.

Da je Celje v SNL mlaða ekipa smo konstatirali že v naših prejšnjih komentarjih. Spričo te mladosti ni nič čudnega, če Celjanji iz Skalne kleči zdaj razočarajo pa spet presestijo. Tako je malokdo pričakoval, da bodo po neslavnom porazu s Slovanom v nedeljo skorajda pregazili ostre in borbene Kranjcane kar s 5:1. Najvažnejše pri tem pa je, da si bodo Celjanji s tako igro, kot so jo prikazali v nedeljo prav gotovo pridobili simpatije vedno novih navijačev. Vendar morajo biti pri vsem tem zelo pozljivi, saj izpadajo iz SNL kar 4 moštva, v slučaju pa, da se vrne tudi Kladivar pa izpade 5 moštev.

SPORT NA DROBNO

Pričelo se je tekmovanje v drugi republiški košarkarski ligi. Tриje rezultati: Celje-Konice 56:54, Žalec-Litija 55:46, Rudar (Trb.) Prebold 11:36.

V prijateljski rokometni tekmi so mladinci Celje premagali trboveljskega Rudarja 9:7.

Zaradi novozapadlega snega bo tradicionalno smučarsko tekmovanje na Okrešlu v počastitev 1. maja preloženo na 9. maj.

Na zaključnem republiškem tekmovanju za zlato puščico je član streške ekipi Tempo Miakar zasedel 4. mesto s 520 krogovi.

V mladinski republiški nogometni ligi so mladinci Celja premagali Triglav s 3:2.

TEKMOVANJE SINDIKALNIH PODRUŽNIC

V počastitev 20. letnice osvoboditve in praznovanje 1. maja organizira Občinski sindikalni svet skupno z ObzTK sindikalne športne igre. Poleg počastitve pomembne obležitve pa imajo igre namesto tudi organizirano in sistematično vključiti v športno aktivnost naše delovne ljudi. Te igre naj predstavljajo korak naprej v razširjanju sindikalne športne dejavnosti.

Moški bodo lahko tekmovali v malem nogometu, odbojki, rokometu, namiznem tenisu, kegljanju, streljanju, ter atletiki, ženske ekipe pa v odbojki, namiznem tenisu, streljanju, in atletiki. Športne igre se bodo predvsem pričele 15. maja.

K PRAZNIKU DELA 1. MAJU IN PRAZNIKU OSVOBODITVE 9. MAJU

iskreno čestita z najboljšimi željami in se priporoča

avto celje

TRGOVSKO PODJETJE

na veliko in malo

SERVISI IN REMONT

UPRAVA

Celje, Medlog 16

Tel. 27-62

VAM ZAGOTOVI CENEN IN HITER PREVOZ BLAGA!

Z UDELEZBO 60 % DOBAVIMO NA KREDIT NASLEDNJA VOZILA:

ZASTAVA 620/B — ODPRTO DOSTAVNO VOZILO Z LOKI IN CERADO, NOSILNOST 2 t, CENA	3,120.000 din
ZASTAVA 620/B — FURGON — ZAPRTO DOSTAVNO VOZILO, ZA PREVOZ 1185 kg KRUHA V 66 VELIKIH IN 6 MALIH KOSARAH, CENA	4,500.000 din
ZASTAVA 620/B — ODPRTO DOSTAVNO VOZILO Z LOKI IN CERADO NAMENJENO ZA OSKRBOVALNO SLUŽBO CEST, NOSILNOST 2 t, CENA	3,800.000 din
ZASTAVA 620/B — FURGON — ZAPRTO DOSTAVNO VOZILO, PRAKTICNO IN EKONOMICO ZA PREVOZ MESA MESNIH IZDELKOV, CENA	4,200.000 din
ZASTAVA AR-51 — FURGON — ZAPRTO TERENSKO VOZILO ZA PREVOZ BLAGA, NOSILNOST 500 kg, CENA	4,100.000 din
ZASTAVA AR-51 — SANITET — RESILNI VOZ, CENA	4,150.000 din

KMETIJSKA, VETERINARSKA IN GOZDARSKA PODJETJA!

OPREMITE SVOJ AVTOPARK Z VOZILI ZASTAVA AR-51, VOZILO JE UNIVERZALNO, SPOSOBNO ZA VSAK TEREN, PRIKLADNO SE POSEBNO ZA VASE POTREBE. ZADOVOLJNI BOSTE!

KREDIT ZA PRODAJO VOZIL JE ODOBREN NA 3 LETA.

VSE INFORMACIJE DOBITE V PRODAJALNI AUTOMOBILOV, TEL. 24-74.

SE PRIPOROČA KOLEKTIV PODJETJA
»AVTO CELJE« CELJE

nem vodstvu konkretno ravno pri Kladivarju. Zato pa trpi tudi disciplina, ki bi morala biti pri profesionalnem moštvi sploh na višini. Sicer mi je pa žal Kladivarja — vloženega je bilo namreč precej denarja. Velike težave imajo pri Olimpu, kjer ni kadra pa menda tudi ne interesa za trening.“

Kaj pa nogomet na podeželju?

»To je naša rak rana. Tu ni discipline, ni vzgoje mladega kadra, ker tudi ni strokovnjakov. Podzvezza je sicer že priredila trenerski tečaj, ki se ga je udeležilo 11 kandidatov. Toda ti so povečani še mladi in v svojih ekipah tudi aktivno nastopajo. Motijo me tudi

stalne pritožbe in nemiri na igriščih. Žalostno je tudi, da pri nemirih pomagajo celo funkcionarji. V zadnjem času forsiramo tudi mladinska moštva na podeželju.“

Kaj pa sodniški kader?

»Ta je premalošteviljen in kvilitetno šibek. Vzrok za to je predvsem v tem, ker premalo študirajo. Ni dovolj le to, da se opravi izpit. Treba je nenehnega izpopolnjevanja. Seveda pa je nekaj tudi kvalitetnih in celo kandidatov za zveznega sodnika.“

Tovariš Wagner hvala lepa za ta razgovor!

»Ob koncu naj še enkrat apeliram na vse nogometne funkcionarje v mestu in na podeželju naj bolj poskrbijo za red na igriščih!“

E. G.

OBISK PRI PARTIZANU ŽALEC

Problem telovadnica

Sportna dejavnost, ki jo je pred vojno v Žalcu vodil Sokol, ima že staro tradicijo. Že prve dni po osvoboditvi je skrb za telesno vzgojo mladine prevzel današnje TVD Partizan. V tem času je društvo prezimenovalo v Nogometni klub. Poleg neštetnih pothval, priznanj in diplom, si je društvo v tem času priborilo še 16 pokalov v raznih disciplinah.

Društvo nima lastne telovadnice in se treningi vršijo v šolski telovadnici, ki pa je za šolske in društvene potrebe premajhna, odnosno preobremenjena. Z lastnimi sredstvi in prostovoljnimi delom svojih članov so si zgradili športna igrišča za nogomet, košarko, rokomet in odbojko. Z dograditvijo športnega parka pod vodstvom posebnega odbora pa bo društvo poleg teh igrišč dobilo še sodobne atletske naprave.

Gojijo atletiko, košarko, rokomet, namizni tenis, odbojko, smučanje in splošno vadbo. Košarkarska sek-

cija že več let uspešno tekmuje v republiški ligi, medtem ko so atleti v minih dveh letih osvojili prvo mesto v tekmovanju za republiški pokal. Nogometna sekacija se je lani preimenovala v Nogometni klub. Poleg neštetnih pothval, priznanj in diplom, si je društvo v tem času priborilo še 16 pokalov v raznih disciplinah.

V društvu je včlanjenih 370 aktivnih in 480 podpornih članov, finančna sredstva pa društvo črpa delno iz same financiranja delno pa iz dotacij občinske zveze. Finančno stanje v društvu je večkrat kritično in se je že zgodilo, da so se moralni kakšnemu tekmovanju ravno zaradi tega odreči. Za letošnje leto so si zastavili obširen program, ki ga bodo do skrajnega delu novoizvoljenega upravnega in tehničnega odbora ter vsega članstva prav gotovo izpolnili.

T. Tavčar

OBCINSKO PRVENSTVO V KROSU

NEMNOŽIČNO!

V soboto je bilo na stadionu občinskega prvenstva v krosu srednjih šol. Na žalost ni bilo opaziti množnosti, kar naj bi bilo znalo za vse krose.

V konkurenči starejših mladincov je zmagal Breznik (gimn.) pred Romibom (cent. za blag. prom.) in Cokonom. Med ekipami je bila najboljša ekipa gimnazije. Pri mlajših mladincih je prvo mesto z lahkoto osvojil Bizjak (SIKC-Store) pred Anderlejem (SC).

Rokometni Celje so se vedno na tretjem mestu v lestvici, v naslednjem kolu pa se bodo v Ljubljani sestali z zadnjeplasirano Olimpijo.

BK in Cabrom (gost.). Najboljša je bila ekipa SIKC-Store. Pri pionirjih je zmagal Bratinja (os. s. F. V.) pred Kaučicem (Polule). V Kastelicem (I. os. s.) pri starejših mladinkah je med ekipami zmagal administrativna šola, med posamezniki pa je bila prva Podmiljščakova (adm.), druga pa Gačnikova (trg.) tretja pa zopet tekmovalka iz administrativne šole Razpotnikova. Pri pionirkah je bila najboljša Koštomejava (IV. os. s.) pred Gorškovo in Sumarčnikovo. Ekipni zmagovalci je bila ekipa IV. osnovne šole.

Ekipni zmagovalci so dobili praktična diplome. Na tem krosu se je zopet pokazala nerenosnost nekaterih dijakov, saj marsikater šola ni imela popolne ekip, čeprav so jo pravilno sestavili.

Kramer

Celje:Kranj 18:12

Rokometni Celje nadaljuje s serijo zmag v SRL. Vendar je bila zmaga proti ekipi Kranja v nedeljo v prvem polčasu resno ogrožena.

Tako slabu kot v tem delu igre Celjanji že dolgo niso igrali. Gostje so že vodili z 8:3. Tedaj pa so domačini zagnali v obrambi in napadu mnogo bolje in dosegli zapovrstje 9 golov ter si v nadaljevanju zagotovili zmago. Najboljši v celjski ekipi so bili: Markovič II., Telč in Krč.

Rokometni Celje so se vedno na tretjem mestu v lestvici, v naslednjem kolu pa se bodo v Ljubljani sestali z zadnjeplasirano Olimpijo.

—ed

Derbi neodločen

V nadaljevanju tekmovanja v okrajni nogometni ligi je bila v sredšču pozornosti tekma I. razreda med Žalcem in Šoštanjem. Končala se je neodločeno 3:3. Ostali rezultati: Steklar:Savinja 8:3, Brežice:Senovo 3:5, Smartno:Vojnik 3:0.

II. razred: Ponikva:Store 1:5, Zreče:Gotovje 6:1, Šalek:Rogatec 1:6, Vršansko:Polzela 1:3.

SAHOVSKE VESTI

Celje premagalo Novinarja

V Ljubljani je bilo zaključno tekmovanje Šahovske prvenstvene Slovenije za pokal marčala Tita. V četrtnfinalu so Celjanji premagali Lesce 4:0, v polfinalu pa so naleteli na prvo ekipo favorizirane Novinarja. Pripravili pa so največje presenečenje ter zmagali. Vervar je že v 15. poteci premagal mojstra Kržišnika. Ojstrč je na slovenskega prvaka Ankerča. V finalnem dvoboju pa so nastopili okrnjeni in podlegli drugi ekipi Novinarja.

V počastitev praznika dela je bil prijateljski šahovski dvoboj med Cinkarno in Ingrijdom. Zmagala je ekipa Cinkarne s 37,5:26,5.

V nedeljo je bilo v Celju ekipo občinskega prvenstva Slovenije za pokal marčala Tita. V četrtnfinalu so Celjanji premagali Lesce 4:0, v polfinalu pa so naleteli na prvo ekipo favorizirane Novinarja. Pripravili pa so največje presenečenje ter zmagali. Vervar je že v 15. poteci premagal mojstra Kržišnika. Ojstrč je na slovenskega prvaka Ankerča. V finalnem dvoboju pa so nastopili okrnjeni in podlegli drugi ekipi Novinarja.

NAGRADE

motorna zaga	elektromotor

<tbl_r cells="2" ix="4" maxcspan="1" maxrspan="1" usedcols="

FORMULAR A KRAT KVADRATNI KOREN IZ B SKOZI 17

Iskal sem uradno potrdilo o tem, da število mojih rdečih krvnih teles ne presega določenega maksimuma. Potrdilo sem potreboval, da bi v FORMULARU A KRAT KVADRATNI KOREN IZ B SKOZI 17 (izdan v cirilici) izpolnil ustrezone rubrike, da bi lahko kasneje z izpolnjenim formularjem vložil prošnjo za dodelitev obrazcev A-1, A-2 in A-3, ki sem jih zopet potreboval za pridobitev potrdila o stanju hipokrizije moje pokojne babice, kar vse mi je bilo, naravnno, potrebno, da bi mogel doseči zamenjavo okvira službenih načinov osemnajst dni pred določenim rokom.

Izpolnjujem torej XIX, kolono FORMULARJA A KRAT KVADRATNI KOREN IZ B SKOZI 17 in prehajam na XIX, a kolono: »Kolikokrat je socialni zavarovanec kihnil in s kakšno intenziteto, s številko in besedami. Nenadoma zažarim, ko me prešine genialna ideja.

Genialna ideja, da takoj preidem h konkretnosti, je zelo enostavna: izmislil sem edinstven univerzalni formular, ki bo zamenjal vse obstoječe vešljive formularje. Da je to revolucionarni podvig na področju našega domačega formularstva — v to ni treba dvomiti.

Preidejmo najprej k materialno finančni obrazložitvi koristi, ki jih prima moj univerzalni formular.

a) Namesto vseh dosedanjih natisnjene en sam formular. Zatorej: odlijemo tiskarsko ploščo in poženemo tiskarno.

b) Ker je univerzalni formular zelo enostaven, zanj ne potrebujemo veliko črnila, kar pomeni prihranek.

c) S tem efektno skrajšamo tudi čas izpolnjevanja.

Prepičan sem, da bi univerzalni formular prinesel tudi druge koristi, toda govorim samo o tistih, v katere sem 100 odstotno prepričan.

Kako si torej zamišljam univerzalni formular?

Zamišljam si ga zelo preprosto.

Formular ima samo tri rubrike: dve zunanjih in eno notranjo. Zunanji rubriki sta »redna številka« in »pripomba«, se pravi rubriki, brez katerih noben formular sploh ne bi bil formular.

Notranja, največja rubrika nosi naslov »Za kaj pravzaprav sploh gre?«, v katero tisti, ki jo izpolnjuje, vnese kaj hoče, koliko hoče in zakaj hoče.

Kako bi na primer jaz rešil vprašanje okvira mojih službenih očal s pomočjo univerzalnega formularja? Zelo lepo: vzamem pero in napišem: redna številka — 1; za kaj pravzaprav sploh gre? — zamenjajte mi, tovariši, okvir, ker bom čez osemnajst dni na potovanju in nima smisla, da se samo zategadelj vračam; pripomba: že dobro, tovariši iz socialnega, tudi vi se boste znašli pred šalterjem za kreditne, a tam je zaposlen moj rodni brat.

Torej kot vidimo, je stvar zelo preprosta, mar ne?

To pravzaprav ni nič čudno, genialne misli so vselej preproste in enostavne.

ILJA POPOVSKI

Mimogrede povedano, utegne se zgoditi, da bo kdo vprašal: kaj pa, če bi prosilec hotel kaj dati?

Prosilec, ki administraciji kaj dà, je tudi zdaj osvobojen formularjev, potrdil in prešenj. Prošnja — formularska procedura, kot znano, velja samo v primerih, kadar državljan kaj hoče.

RADIVOJ REHAR ZLATA ORHIDE-JA

65

»Naključje vam je račun prekrižalo. Ce torej res še želite govoriti z menoj, mi ne govorite kakor nepopravljivemu lahko-vernežu. Bodiva stvarna, gospodična!«

»Pričakovala sem natanko take besede,« je rekla Jeanne se vedno mirna. »Ne presenečajo me.«

»Bi mogel sploh drugače govoriti z žensko vaše vrste?« je vprašal.

»Razumem,« je odgovorila. »Vendar hočem govoriti resnico kakor je morda nisem govorila vse od svojih najbolj ranih otroških let.«

»Zelo sem radoveden,« je dejal.

»Da,« je nadaljevala. »Ko sem te v Port Saidu spoznala, ko sem ti pozneje na ladji govorila o ljubezni in ko sem se še pozneje s teboj zaročila, sem — lagala. Vsaka moja beseda je bila laž in vsaka moja nečast namerno in zavestno hlinjenje. Nikar pa ne misli, da sem vse to počela iz lastnega nagiba. Izpolnjevati sem morala le ukaze tistega, v čigar službi sem potovala. On je hotel tako. Mi verjamem?«

»Da,« je pritrdir.

»Toda počasi se je pričelo v meni dramiti nekaj povsem nenavadnega, česar ne bi bila nikoli več pričakovana,« je nadaljevala. »Spočetka sem si govorila, da je vse le utvara in skušala odgnati vsako vero v resničnost. Morda tudi zaradi tega, ker sem se takega čustva bala z neko podzavestno slutnjo, da bi me mogla privesti v nesrečo. Tako je bilo od tistega dne, ko si me rešil pred krokodilom. Tedaj tega novega čustva nisem mogla še dalje dušiti. Preraslo je moje ženske moči. Vzljubila sem te z ljubezni, ki me je vso prevzela. In pričela sem premišljevati, kako bi se iztrgala iz dosedanjega življenja in se osvobodila trdih Paulovih rok. Skratka, kako bi postala vredna te svoje ljubezni do tebe. Vedela sem tudi, da si ti edina moja še mogoča rešitev. Ne misli, da sem do zadnjega dna pokvarjeno cloveško bitje. Zdi se, ko da sta v meni dve naravi, da sta bili v meni že od vsega začetka. Prva hrepeni po čistosti in lepoti, poštenju in koristnosti, celo po nečnosti in materinstvu, druga po pustolovščinah, pretvarjanju in nevarnem tveganju. Tako sem se čedalje bolj pogregala v razdrogenost in se nisem mogla domisliti nič takega, kar bi bilo utegnilo voditi do urešnjenja mojih sanj. Premišljevala sem, kako bi se iznebila Paula...«

»Zakaj mi nisi tega zaupala?« jo je prekinil.

»Stokrat, ne enkrat, sem mislila na to,« je rekla, »pa se mi je postavilo nasproti tisoč ovir. Prvič me je obhajil strah, kaj bi dejal in storil, ko bi ti izdala resnico, da nisem Paulova sestra, da sem zločinka, da sem se ti spočetka približala z lažjo... Potem kaj bi počel Paul, ko bi zaslutil moje namere in verjel, da niso le ženske muhe. Potem... Pa kaj bi ti dalje naštevala. Dvakrat sem se bila klub vsemu že odločila, da stopim pred te in ti odkrijem resnico, pa naj se zgodi karkoli že. Prvič mi je to preprečil Paul, drugič strah, da te spravim v nevarnost in verjetno tudi v smrt. Menda ne dvomis, da bi te Landec v takem primeru spravil s poti, ko mu ne bi bil več potreben. Po vsem tem moreš razumeti, kako težaven je bil moj položaj te zadnje dni.«

DOSEDANJA VSEBINA

Knez je oba Landecova tik pred odhodom iz starega samostana rešil podzemlja in ju zaprl v celico. Jeanne je hotela govoriti z Vinkom.

66

»Landeca bi se bili mogli brez težav znebiti, če bi mi izdal kar sem moral šele tako izvedeti,« je dejal Vinko.

»Morala, morala, morala...« je živčno rekla Jeanne. »Morala bi bila kljub vsemu storila tudi to, da se ni nazadnje zapletla v položaj še knežna. Pričel me je mučiti strah, da te mi prevzame. Nič manj tudi ni bila huda bojazen, da izgubiš življenje. Samo zato sem sklenila pomagati Paulu, da pride do knezovih dragocenosti in z njimi sam izgine. Na ta način bi se ga najlaže in za vselej iznebila. Sama nisem hotela od te tativine nič. Za vse na svetu se ne bi dotaknila najmanjše malenkosti, le da bi si tebe pridobil. Odšla bi s teboj kamor koli že. Pozabila bi na vse, kar je bilo. Živila kot žive drugi ljudje.«

»Kakor ti težko, ti vendarle moram verjeti,« je dejal Vinko po premolku. »Le to bi rad vedel, kako si si mogla misliti, da te bom še ljubil in še dalje ostal tvoj zaročenec, ko bom izvedel, da nisi Paulova sestra, mareč njegova ljubica in da si sodelovala pri tativinah knezovih dragocenosti? Ne razumi me krivo! Nisem zakrnjeno zakorenjen v predsednikih, kakor bi se ti zdelo in v meni je tudi dovolj sočutja in pripravljenosti na odpuščanje, so pa stvari, prek katerih ni mogoče. To so zapletljaji usode iznad nas, kakor so bili v starih tragedijah, ko so jih zapletali in razpletali bogovi brez cloveškega soddolčanja, strašni, kruti olimpijski bogovi.«

»Kdor močno in iskreno ljubi, ne more trezno misliti na vse in se tudi ne more razumsko odpovedati upanju v urešnjenje svojih hrepencen,« je odgovorila. »Bilo je strašno in vendar lepo, neizmerno lepše kakor življenje brez čustev in upanja na nekaj, o čemer smo sanjali v svojih lepih urah.«

»In si vendar živila dalje s svojim ljubimcem!« je vzkliknil.

»Ze dolgo ne več,« je odgovorila. »Odkar sem te vzljubila, sem se mu izmrtila. Ni bilo lahko, zakaj ne poznaš ga. Ne veš kako je nasilen in vsega sposoben. Resnično ga nisem nikoli ljubila. Vdajala sem se mu, ker sem se mu morala, ker je bilo potrebno zaradi pomoči, ki mi jo je nudil pri ustvarjanju brezdelnega življenja na račun kradenih ali oslepjenih bogatašev po razkošnih letoviščih, na popotovanjih in koder koli je bilo mogoče. Zdaj gasovram, sovražim, sovražim z vso svojo divjo strastjo...«

Naslonila se je na roke in hlipajoče zaihtela. Potem je po kleknila preden in ga s sklenjenima rokama prosila: »Ne zavri me! Reši me! Ti edini na vsem svetu me moreš odrešiti, dvigniti, očistiti. Ali pa me ubij! Ce mi ne moreš pomagati, me ubij, ubij, ubij... Njeno kričanje je postalо histerično.

Vinku se je zasmilila. Zdaj, ko je klečala pred njim v krčih obupa, bi ji bil pripravljen vse odpustiti in kakor koli pomagati, nikoli pa ne na način, ki ga je terjala.

»Jeanne, spameruj sel Dvigni se!« ji je govoril in ji skušal pomagati kvišku. »Poskrbel bom, da se rešiš in odideš prosta v novo življenje. Mlada si še in če imaš resnično željo pozabiti na preteklost, ti to ne bo težko.«

»Brez tebe?« je vprašala.

»Brez mene,« je odgovoril mirno.

»Brez tebe nočem ničesar,« je zakričala. »Ne, ničesar. Še

67

globlje bom padla, še bolj nepoštena bom postala. Ves svet, vse ljudi bom sovražila in jim pila kri kakor zver. Kakor krvoljano zver, razumeš?«

»Obžalujem,« je dejal. »Tudi če bi bilo mogoče, se ne bi moglo zgoditi. Nisem več prost.«

»Nisi več prost?« je vprašala pozorno začudenega. »Kaj naj to pomeni?«

»Da sem se medtem zaročil, pravzaprav že poročil s knežno Ranoo,« je priznal.

»Torej vendar!« je kriknil. »Izdajalec! Omamilo te je knežovo bogastvo. V čem si boljši od Paula? On se je hotel polasti dragocenosti s tavino, ne da bi pri tem komu hlinil ljubezen in ne da bi ga onesrečil za vse življenje, ti pa si si izbral tako nepošteno pot. Fej!«

»Motis se,« je ugovarjal. »Ranoo sem resnično vzljubil. Vzljubil zaradi njene čistosti in plemenitosti, kakršne še nikoli in nikjer nisem doživel in nisem verjel, da je sploh kdaj in kje mogoča.«

»Ha-ha-ha...« se je divje histerično zakrohotala Jeanne. »Vzljubil si jo. V enem dnevu, v eni noči... Ha-ha-ha...«

»Jeanne!« je kriknil, »Jeanne ne žali me! Dobro veš, da se zaradi vseh zakladov tega sveta ne bi odločil za drugo, če ti ne bi bila to, kar si.«

»Zločinka, vlačuga... Reci mi to naravnost! Reci mi kar misliš!« je zakričala in si ruvala lase. »Pojdi! Izgini, podlež! Zakopljil se v Ranoine zaklade, zadusi se v njih!«

Knez Iron Ravaevalo je imel polne roke dela. Moral je uredit svoje zadeve, preden zapusti kraj, v katerem je prezivel toliko samotnih let in svojo rodno domovino. Izbiral je spise, ki jih je nameraval odnesti s seboj, urejal svetische in napisal več pisem, v katerih je nakazal bodočo usodo samostanskega selišča v pragozdovih Caratanane, ki naj postane narodni muzej. Mimo tega se je želel oddolžiti tudi služinčadi, ki je tako zvesto delila z njim samoto. Njena bodočnost mora biti oskrbljena. Pomagali so mu pri tem tudi Ranoa, Vinko in vsi. Ko pa je knez urejal neke stvari v zakladnici in je hotel ostati tam sam, sta odšla Vinko in Ranoa na pristavo. Zraven goveda je bilo tam tudi nekaj gorskih konj, katere je želel knez uporabiti za prenos tovorov in za popotovanje do morja. Sedla sta vsak na svojega in oddirjala okoli nasadov. Vinko je jahal spredaj, ko pa je prispel do skupine velikih bananovcev, se mu je neadoma zazdelo, da je zagledal daleč pred seboj cloveka, ki je z naglim skokom izginil v pragozdnu goščavi. Z levico je zadral konja, z desnico segel po pištoli in se hotel pognati v tisto stran, pa ga je prav tisti trenutek dohitela Ranoa, močno začudena nad njegovim početjem.

»Cemu ti bo pištola?« je vprašala.

»Nisi opazila cloveka, ki je izginil v pragozdu?« je dejal vznemirjeno.

»Cloveka?« se je začudila. »Od kod bi se mogel vzeti? Oskrbnik in oskrbnica sta doma, njuni trije sinovi so na pristavi — sam si jih videl — drugega ni tu nikogar.«

»Prav to je tisto,« je vzkliknil.

»Gotovo si se zmotil,« je menila. »Bila je kakšna žival, pa

68

se ti je zazdelo, da je clovek.«

»Nisem se zmotil,« je vzkrajal Vinko. »Natanko sem ga videl stati tamle in nato izginiti v goščavi. Pojdova tja!«

Oddirjala sta do dreva, pod katerim je izginil clovek in preiskovati okolico. Vinko je brž opazil, da je travo pohojena.

»Vidiš,« je vzkliknil, »nisem se zmotil. Tod je hodil nekdo.«

»Pohojena travska se ni dokaz, da je po njej hodil clovek.«

Prav tako bi jo mogla potepati žival,« je menila Ranoa.

»Samo kakšna žival? Morala bi biti velika in divja, zakaj domače tu ni, tako divje živali pa na Madagaskarju ne žive,« je ugovarjal. »Utegnil bi biti samo lemur, ti pa podnevi ne hodijo okoli.«

»Ne vznemirjaj se!« je nežno rekla Ranoa. »Clovek ni mogoč biti, če pa je bila žival, je vse v redu, Vrniva se!«

In sta se vrnila. Vendar ni Vinko nehal misliti na svoj privid.

»Kaj, če je bil Portugalec? mu je šinilo v misel. Jeanne je dejala, da ne bi mogla nič reči o tem, kje je. In ga ni morda tudi svarila pred nevarnostjo še od nekod drugod? Da je Joao Landecov pomočnik in ne uslužbenec, je zdaj dobro vedel. »Da,« je dejal naposlед, »nisem se zmotil, videl sem cloveka in ta clovek ni mogel biti nikaj drug kakor Brazgotinec. Ni dv

Fran Roš

Noc v Podgorju

Anica Globočnikova

Večji družbi smo se pogovarjali o zadnjem boju Pohorskega bataljona. Pri tem smo omenili tudi človeka, ki je vodil obkolitev junaških borcev 8. januarja 1945 na Osankarici. Bil je to Franz Steindl, velik nacist in bundesführer Stajerskega heimatbunda.

Med nami je bila tudi tovarišica Anica, žena kapetana JLA v Cipriji, Slovenka. Pazljivo je poslušala in pripomnila:

»Ali mi boste mogli verjeti? S tem krvavim Steindlom sem šla nekoč z roko pod roko! In to celo kot skojevka!«

Začudili smo se, potem pa smo zvesto poslušali Anico:

Doma je bila v vasi Podgorje pri Slovenjem Gradcu. Hiši se je reklo »pri Globočnikovi« in je bila stala tik gozda. Naši borce so med vojno imeli tu varno zavetišče, v hiši so jim pogosto kuhalni. Dva Anična brata sta odšla v partizane. Tretji je bil mobiliziran v svojo vojsko in je bil na vzhodni fronti dvakrat ranjen (enkrat se je ranil sam). Le iz obzirnosti do tega sina Nemci še niso izselili družine, vendar so hišo nadzorovali, kolikor je to bilo mogoče na terenu, ki so ga pretežno obvladali partizani. H. Globočnikovim so posiljali policijo in »raztrgance«, delali hiše preiskave in presevali živino v hlevih. Več noči so pri njih v zasedi čakali, da bi zatolitili koga od teh domaćih sinov in druge borce. Niso pa vedeli, da je Anica tedaj kot »Branka« vneto opravljala kurirsko in obvezevalno službo v domačem okolišu in da je komaj trinajstletna postala že članica SKOJ.

Bilo je neko mokro, hladno noč jeseni leta 1944. Podgorje je že spalo, ko je pri Globočnikovih žeče zaljal pes čuvaj. Nekdo jim je potrkal na okno in osorno zaklical »Aufmachen!«. V temi so se premikale človeške postave.

Spet so prišli Nemci! Ali bodo tu znova postavili zasedo ali pa so prišli, da družino polové in izseljev.

Oče Globočnik jim je zaskrbljen odprl. Nekdo mu je v obraz posvetil z žepno svetilko, za njim pa je bila temna množica samih oborenec.

Se nikoli ni bilo toliko teh polistov, žandarjev in vermanov! Okrog hiše in gospodarskih postopij so razvrstili močne straže, njih večji del pa je napolnil prostore v hiši. Pregledali so okna ali so dovolj skrbno zasenčena, da se svetloba iz hiše ne bi videla venkaj. Nekaj jih je stopilo tudi na podstrešje in v gornji dve kamri, kjer so spali štirje mlajši otroci.

V hiši so odložili orožje in posedli tudi po tleh in okrog tople peči, ki je od nje še dišalo po sveže pečenem kruhu. Zahvalevali so pihače, kruha in mesa.

Med njimi je bil tudi človek, ki so mu vsi ostali izkazovali ponizno pozornost. Bi je mož prožne postave, ozkega obraza in temnih, ostrih oči. Odet je bil v zelen dežni plášč, glavo mu je pokrivala vojaška kapa s širokim ščitnikom. Na skrinjo ob steni je položil svoj avtomat. Ko si je odpel vrh plášča, se je izra njega zasvetil srebrni oficirski našiv na ovratniku. Z

mrzlim glasom je velel v nemščini:

»Nihče od domaćih ljudi ne sme oditi iz hiše, dokler smo mi tukaj!« Mati Globočnika je na mizo postavila košaro s kosi svežega, na pol koruznega kruha. Oče je iz klesti prinesel pletenko jabolčnika.

Officer je domaćim zdaj postavljal vprašanja: Kaj je z ujibovimi sinovi? Kdaj so se tukaj zadnjkrat pojavili partizani? Po kaj so nrišli? Kje imajo svoja taborišča? Kako so oboroženi?

Oče ni smel vsega tajiti, kajti Nemci so to in ono že sami vedeli. Vendar je priznal samo to, kar partizanom ni moglo škodovati. Povedal je, da so mu odvedli vola ter vzeli nekaj začele in krompirja (v resnici jim je to sam dal). Tudi so si pri njem skuhalni večerjo. Takšne obiske pa je potem vselej javil žandarmeriji (seveda pozno, da to Nemcem ni moglo koristiti).

jo poklical k sebi. Bala se je njegove bližine, zato jo je oče pospremil do njega, ki je sedel ob mizi.

»Kako ti je ime, deklica?« je vprašal.

»Anica,« je plaho odvrnila.

»Koliko si stara?«

»Trinajst let in pol.«

»Dobro nemško govorиш,« jo je pohvalil.

»V šol sem se naučila.«

Drobec nasmeška mu je sprepletel sicer hladna lica, ko je zrl vajo. Bila je dokaj majhna, temnolasa, iz mehkih modrih oči in z nežnega obraza pa ji je odsevala nezanapljivost.

»Ali se me bojiš?« je še vprašal.

»Saj se ne,« je rekla in se zatekla nazaj k materi v kuhinjo.

Tekle so ure. Ze trikrat so se straže zunaj izmenjale in polnoč

Nič ni pomagalo. Anica je morala sama z Nemci v pozno noč. Sprva je pomisliла, da bi jim pobegnila, toda s tem bi domaćim lahko nakopalna nevšečnost. Kar nedomaga pa se je bojazen v njej polegla. Začutila je v sebi nekaj kakor pogum, ki bo z njim mogla dokazati, kako velika in odrasla je že. Saj je skojevka, ali ne?

Hrabra mora biti, da se ne osramoti! Ce bo to noč moral Nemcem storiti majhno uslugo, bo zato v prihodnjih dneh toliko bolj pozrtovovalno delala za pravično partizansko in domovinsko stvar! Ce pa spotoma naleti na partizane, bo takoj stopila na njihovo stran! Obula je fežke čevlje in se zavila v pelerino.

V temi in rahlem dežju so se Nemci zvrstili po dva in dva. Bilo jih je več kakor sedemdeset. Nato vorili so si tudi mitraljeza, ki so ju bili postavili za hišo. Na celo kolone je stopil sam komandir z deklico ob svoji levi strani in z avtomatom pred seboj.

Hodili so po raznočeni cesti, ob nivojih in gozdovih. Ničče ni smel glasno izpregovoriti niti si prizgačiti cigarete. Spotoma je oficir Anico potočno vpraševal o partizanah in tudi o njenih bratih. Previdno je odgovarjala približno, tako kaže je malo prej slišala pripovedovat očeta.

»Stisni se k meni, Anica, da ti ne bo mraz in te dež ne bo preveč namočil!« je velel. Hotela se mu je odtegniti, a že ji je čez glavo in telo razprostrel svoj ohlapni dežni plašč. Segel je po njeni desni roki in si jo potegnil pod levijo tako trdno, da se ni mogla več osvoboditi njegovega prijema. Nejakkrat sta se spotaknula na končnasti cesti skozi samotno pokrajino z redkim, spečimi hišami.

»Ali rada obiskuješ nemško šolo?« jo je vprašal.

»Zdaj že dolgo nimamo pouka. Partizani so že večkrat prišli in sodelovali in učiteljice so zbežale...«

»Nemške učiteljice se bodo vrnilile! Zopomni si, Anica: Nemčija je premočna, da bi mogla to vojno izgubiti! Hitler ne bo nikdar kaptuliral! Zmagal bo, ali pa bomo izkravaveli mi in vi in vsi in bo vsa Evropa eno samo pokopalisiče, Evropa bo nemška ali pa je sploh ne bo več...«

Zavili so mimo velike stare graščine. Nemci so jo v zadnjem času vse pogosteje uporabljali kot vojaško postojanko, zato so jo partizani pred nekaj dnevi požgali. Iz njenih osmojenih zidov se je širil zdaj smrad pogorišča. Na tem mestu je komandir svoji koloni ukazal poostreno previdnost.

Po enourni hoji so prispeli do sirske, trdnejše ceste, ki je vezala Saleško in Mislinjsko dolino ter vodila v Slovenj Gradec. Onkraj uje je tekla železniška proga ob robu Turiške vasi. Na trati ob cesti so čakali štirje pokriti, zastrženi kamioni, ki so se na njih bili pripeljali Nemci in se bodo zdaj z njimi vrnili.

»Kakor sem rekel!« je vztrajal mrki oficir. »Anica!«

»Oba naj vas spremiva!« je predlagal Globočnik.

»Nam ne zaupate hčerke? Sama bo moralna z nami!«

»Ne, ne!« se je branila. »Tukaj

v Turiški vasi imam znance! Rada bi pri njih prespala noč.«

»Pokaži mi hišo, da vidim tvoje znance!« ji je ukazal.

Vodila ga je do vasi, k eni prvih hiš, ki jo je našla tudi v temi. Potrka je na njena vrata, on pa je zaklical, naj takoj odpri.

Skozi špranjo v oknu se je rahlo zasvetlikala luč. Starejši človek, ogrjen s plaščem in s svečo v roki, je s strahom odklenil. Komandir je z avtomatom pred seboj stopil v hišo in pokazal na deklina-

»Ali jo poznate?«

»Globočnikova Anica iz Podgorja je. Ze večkrat je bila pri nas,« je v zlomljeni nemščini neodločno odvrnil mož.

»Bi mogla prenočiti pri vas?«

»Seveda,« je za moževim hrbitom privolila njegova žena.

»Ostani torej tu!« je Nemec poklical deklici in ji ponudil roko

»Ali veš, kdo sem?«

»Nemški oficir ste,« je odgovorila.

»Jaz sem bundesführer Steindl. Morda si že kaj slišala o meni?«

»Da, v šoli,« je ostromela.

»Bodi torej pametna in pridna, Anica! Heil Hitler!«

Bežno je z restnim pogledom očiščil vse tri, oblite z medlo svečavo. In že se je hitro okrenil čez prag v noč. Anica pa se je zgrozila nad človekom, ki je o njem vedela, da je ubijalec junaških Pohorcev in premnogih naših talcev...

Deklica je bila zdaj pod varno streho. Bila je v hiši, ki se ji je reklo »pri Oberševih«. Njen gospodar je bil tapetnik in torbar. Mnogo usnja, opaščev in torbie je postal partizanom. Nekaj te robe je zanje prevzela Anica. Zato sta se je bila mož in žena sprva ustrašila, ko jima je ponovno pripeljala Nemca v hišo, najbolj pa seveda tega samega. Pomirila sta se sicer hitro, še bolj pa, ko se je s ceste začul hrup odhajajočih kamionov. Dež je prenehal.

Zdaj Anica ni hotela prenočiti pri Oberševih, čeprav sta jo oba prijazno povabila. Koga naj bi se deklica bala? Bila je sicer mlada, toda bila je skojevka! Dan ali noč — bilo je vseeno. Samo partizane bi utegnila na poti domov srečati, pred temi pa je vendar ni bilo strah!

Hitela je v temi po cesti, ne da bi bila naletela na človeka. Ko je že čez tri četrte ure podtrka na domače okno, sta njena mati in oče še bedela. Zdaj sta si oddahnila...

Tako je tovarišica Anica opisala svoje nočno srečanje z bundesführerjem, ki je tudi v Podgorju nameraval krvavo obračunati z našimi borci, a mu nakana ni uspeila.

Pripomnila je še:

»Vsi moji bratje so živi tudi danes... Včasih pa še premisljam: Ali me je Steindl vzel s seboj kot talko, ali pa je morda v svoji praznovernosti menil, da mu bo nočna pot skozi sovražno ozemlje varnejša z otrokom ob strani? Morda je sam imel doma hčerkino mojih let in sem ga spominjala nanjo. Gotovo pa se malo ni slušil, da je k sebi stiskal roko mlade skojevke... Prav nič ne vem, kaj se je z njim kasneje zgodilo. Ali je prejel zaslubo koren za gorje, ki ga je slovenska Štajerska morala pretrpeti tudi po njegovem krividi?«

Tovarišici Anici smo povedali: Bundesführer Franz Steindl se je pre dne dni na ja 1945 s skupino najzagriznejših nacistov pognal v spopad z neko enoto Rdeče armade, ki je iz Madžarske prodrala proti Gradzu. Sam si je tako poskal neizogibno smrt, da se je izmaknil sodbi pred sodiščem pravice...

Mati je na mizo postavila kozarce. Nemci so jedli in pili. S stropa viseča petrolejka jim je medlo razsvetljevala meljoco čeljusti. Zunaj je vladala tišina. Cez uro so se straže izmenjale. Kakih dvajset Nemcov je odšlo venkaj, vstopilo pa jih je prav toliko in treba je bilo postreči še tem.

Komandir je nekajkrat stopil iz hiše, da prisluhnje v noč in pregleda straže. Medtem so nekateri Nemci pod toplo streho zadremali. V miru jim je tu potekal čas in postali so brezskrbnejši.

Domača hči Anica se ni odmaknila od svoje matere. Sedela je v kuhinji na leseni pručici in je le redkodaj pogledala v hišo, kjer se je nagnetlo toliko tujih, sovražnih vojakov. Opazil jo je oficir in

»Raje pojdem jaz z vami,« se je ponudil oče v strahu za svojo hčer.

Tudi mati se je zgrozila in je proseče dvignila roke.

»Kakor sem rekel!« je vztrajal mrki oficir. »Anica!«

»Oba naj vas spremiva!« je predlagal Globočnik.

»Nam ne zaupate hčerke? Sama bo moralna z nami!«

»Ne, ne!« se je branila. »Tukaj

v Turiški vasi imam znance! Rada bi pri njih prespala noč.«

»Pokaži mi hišo, da vidim tvoje znance!« ji je ukazal.

Vodila ga je do vasi, k eni prvih hiš, ki jo je našla tudi v temi. Potrka je na njena vrata, on pa je zaklical, naj takoj odpri.

Skozi špranjo v oknu se je rahlo zasvetlikala luč. Starejši človek, ogrjen s plaščem in s svečo v roki, je s strahom odklenil. Komandir je z avtomatom pred seboj stopil v hišo in pokazal na deklina-

»Ali jo poznate?«

»Globočnikova Anica iz Podgorja je. Ze večkrat je bila pri nas,« je v zlomljeni nemščini neodločno odvrnil mož.

»Bi mogla prenočiti pri vas?«

»Seveda,« je za moževim hrbitom privolila njegova žena.

»Ostani torej tu!« je Nemec poklical deklici in ji ponudil roko

»Ali veš, kdo sem?«

»Nemški oficir ste,« je odgovorila.

»Jaz sem bundesführer Steindl. Morda si že kaj slišala o meni?«

»Da, v šoli,« je ostromela.

»Bodi torej pametna in pridna, Anica! Heil Hitler!«

»Ali veš, kdo sem?«

<p

OB MEDNARODNEM PRAZNIKU DELA 1. MAJU ISKRENO ČESTITA

KOMUNALNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE

Celjsko krojaško podjetje
„ELEGANT“

Celje, Titov trg 3
s svojimi obrtnimi obrati in servisom Cistilnice, čestita k
praznovanju 1. maja, mednarodnega praznika delovnih ljudi.

Nagradna križanka Trg. podjetja »MODA« Celje

Rešitve pošljite do 15. maja na naslov: Trg. podjetje »Moda« Celje (nagradna križanka).

Pravilno rešene križanke bomo izzreballi in nagradili z lepimi nagradami.

ITALIJANSKA KRIŽANKA

Pri italijanski križanki mora črna polja razporediti reševalec sam. Pri opisih besed je na koncu vsake vodoravne in navpične vrste navedeno, koliko črnih polj je v tisti vrsti.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P
1																
2																
3																
4																
5																
6																
7																
8																
9																
10																
11																
12																
13																
14																
15																
16																

Vodoravno:

1. gospodarska organizacija — (6), 2. zvitek — igra za denar — pičača starih Slovanov — otok na Jadranu — (5), 3. instrument — oficirska menza (množ.) — (2), 4. star (angl.) — reka v Sloveniji — zamek — (5), 5. avtomobilski znak Valjeva — reka v Severni Italiji — znamka Tomosovega avtomobila — srbsko moško ime — (4), 6. slepilo — znak za aluminij — medmet — (4), 7. reka (špansko) — osebni zamek — tuje žensko ime — (4).
8. zdravo (lat.) — živalski izrastek na glavi — naropano blago — (4), 9. radiopostaja v Berlinu — egipčanski faraon — (4), 10. beseda nasprotnega pomena (grško) — pristanišče v Costarici — (2), 11 spodnji del roke — reka v Siamu — reka v Etiopiji — (3), 12. kmetija — darilo — (6), 13. medmet — južni Sovan — domača pritrilnica — (7), 14. rezilo — pomoč — kretinja — (2), 15. naš pevec zabavne glasbe — svetniška podoba — (5), 16. prikuha — naša južna republika — (1).

Navpično:

- A — dejavnost trgovine — (0), B — mesto v Missouri (ZDA) — avtomobilска kratica Nizozemske paraliziran — (4), C — lakota — kraj v Peruju — vrba — (3), D — francoska teroristična organizacija — organizacija — naelektron delec — tul za puščice — (7), E — domača žival — letoviški kraj ob slovenski obali — (3), F fotografirati — moč — osebni zamek — (3), G — železniška postaja koračnica — okrajšava za ljudsko milico — (2), H — z morem obdan kos zemlje — reka v Sibiriji — znamka italijanskih tež-
- kih avtomobilov — (5), I — reka v severni Italiji — morski rak — hladetina — (3), J — pokrajina v Aziji — avtomobilski znak Karlova — del telesa (množ.) — (5), K — ladjenica — sprevoigra — večji čoln — (3), L — kratica naše armade — kraj v Južni Avstraliji — del imena mesta na otoku Krfu — (4), M — geografija — nemški predlog — (4), N — števnik — kraj v Zapadni Virginiji (ZDA) — (4), O — turški vojak iz dob vojskovanja po naši zemlji — kraj v Nigeriji — (3), P — trd črn les — kraj v severni Italiji severno od vrha Marmolata — (1),

Koštoma Karl

— VDOVA

kleparstvo Celje, Tovarniška želi vsem občanom posebno pa svojim strankam prijetno praznovanje praznika dela 1. maja

Štok Avgust

KLEPAR IN VODOVODNI INSTALATER,

Celje, Ulica 29. novembra 7

čestita svojim odjemalcem in vsem delovnim ljudem k prazniku dela, 1. maja

G. FERSTER:

VELIKA NAGRADA

(HUMORESKA)

— Nič ne skrbite, gospod, je rekел eden izmed obeh. — Gotovo vas ne bodo klicali na odgovornost.

— Toda kontrolor me je zapisal! — V svojo uredno beležnico, kaj ne? Tu, podarim vam jo za spomin na prijetno potovanje.

Mož je potegnil iz žepa modro beležnico in jo dal Henderlinku.

— Neverjetno! se je ta začudil. — Od kod pa jo imate?

Tedaj je drugi mož naredil spremno kretnjo z roko in se zasmjal. Henderlink ga je razumel in se tudi zasmjal.

— Neverjeten podvig, bravo! Tu imata 5 forintov nagrade!

— Nikar, gospod, mīdra sva že dobila veliko nagrado...

Eden izmed njiju je potegnil iz žepa listnico. Presenečen Henderlink je prepoznal v njej kontrolorjevo listnico, v katero je spravil ta 30 forintov globe.

S prijaznim pozdravom sta se oba sopotnika izgubila v množici.

Ko je Henderlink ugotovil, da je tudi njemu izginila listnica z 2.000 forinti in povrh še zlata ura, je bilo prepozno. Ni mu preostalo drugač, kot da z gnušom razmišlja vlažni evropski civilizaciji in da se čimprej vrne k častitljivim divjakom na Sumatru.

Njegov delovni dan je dolg

Na II. osnovni šoli, kjer domuje tudi naša šola, Pedagoška gimnazija, je služitelj.

Kadarkoli ga v šolskem poslopu srečujemo, je zaposlen z delom in skrbmi, ki mu jih prizadanemo največkrat prav mi — dijaki.

Imamo ga radil, saj nam vsako srečanje z njim na šolskih hodnikih, inač delček zunanjega sveta, delček sproščenosti. Zato se radi zapelemo z njim v kratke razgovore — in prav tako je nastal tudi najin pomemek, iz katerega bom posredoval nekaj njegovih misli in želja.

Na moje vprašanje, kako dolgo je že v tem poklicu, mi je zaupal, da je bil pred štirimi leti, predno je prišel na našo šolo, v službi v otroškem vrtcu, da mu je prihod na našo šolo rešil stanovanjsko vprašanje, da so tudi prejemki na šoli boljši, da je zaposlena kot snažilka pri nas tudi njegova žena itd.

Zanimalo me je, kaj misli o nas mladih ljudeh.

— Veš, nikjer ne raste samo žito, povsed je nekaj plavela vmes, tudi pri nas odraslih, zato bi bilo napak soditi vse mlade ljude po tisti pesni, ki se jim zdi, da so v svoji vlogi huliganov imenitni. S tem le pokazejo kako plitki so, kako so potrebeni pomoći od starejših. V glavnem — jaz imam mladino rad.

Na moja vprašanja, kaj je pri njegovem delu največja ovira, mi je potožil, da je to napeljava za ogrevanje, saj se ponosa že s 50-letnico svojega življenskega obstoja.

In kaj je še želel?

Da bi dijaki čutili več ljubezni do šolskega inventarja, da bi ga značili čuvati, da ne bi razbijali okenškega stekla, da bi znali lepo, mirno zapirati vrata, da jim ne bi smelo biti vseeno, kakšno je šolsko dvorišče in okolje šolskega poslopnja na sploh, da ne bi ob odhodu iz šole kričali, se obnašali nedostojno, saj to daje videz, kot da so v šoli sami divjaki itd. Ob koncu pa se to, da bi se vsemu učiteljskemu in profesorskemu zboru zvišali prejemki, saj takrat ima lahko upanje tudi na boljšanje svojih osebnih prejemkov.

Zmago Frece

PODGETJE ZA
IZVOZ LESA

ŠIPAD SARAJEVO

je odprlo novo prodajalno pohištva v Celju na Mariborski cesti št. 44.

Okusno in ekonomično pohištvo lahko dobite v garniturah ali posameznih kosih po zelo nizkih in konkurenčnih cenah.

Za obisk se priporoča »ŠIPAD« Celje

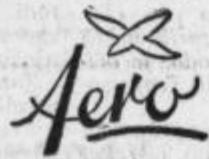
*Gradbeno
industrijsko
podjetje*
»GRADIS«

*čestita delovnim kolektivom,
investitorjem
ter ostalim delovnim ljudem
k prazniku dela
1. maja*

**Splošno obrtno podjetje
»OBNOVA« CELJE**

Z VSEMI SVOJIMI OBRAČUNSKIMI ENOTAMI, ŽELI VSEM DELOVNIM LJUDEM SIROM JUGOSLAVIJE MNOGO DELOVNIH USPEHOV TER VESELO PRVOMAJSKO PRAZNOVANJE.

TOVARNA

CELJE

priporoča svoje kvalitetne proizvode za:

- sole
- pisarne
- gospodinjstva
- i. t. d.

Zaščitni znak znak kvalitete!

TOVARNA EMAJLIRANE POSODE CELJE

*čestita
vsem delovnim
ljudem ter vsem
delovnim kolektivom
k mednarodnemu
delavskemu
prazniku 1. maja*

**KOMUNALNO
PODGETJE
CESTE
KANALIZACIJE CELJE**

IZVRSUJE POPRAVILA IN NOVE GRADNJE
CEST, ULIC, TRGOV, IZVAJA KOMUNALNE
UREDITVE IN KANALIZACIJO, POLAGA RAZNE
LITEASFALTE TER IZVAJA RAZNA
KOMUNALNA DELA.

ISKRENE ČESTITKE K DELAVSKEMU PRAZNIKU
1. MAJU!

LESNA INDUSTRIJA

»BOHOR« ŠENTJUR

ČESTITA ZA PRAZNIK DELA VSEM POSLOVNIM PARTNERJEM IN DELOVnim LJUDEM TER SE ZA BODOČE SODELOVANJE PRIPOROČA S SVOJIMI IZDELKI!

KOLEKTIV TOVARNE

ALPOS

TOVARNA ALUMINIJASTE OPREME
SENTJUR PRI CELJU ČESTITA VSEM DELOVnim LJUDEM K PRAZNIKU 1. MAJU.

Splošno gradbeno podjetje
Rogaška Slatina

ČESTITA
K PRAZNIKU DELA
1. MAJU

KOVINSKO PODJETJE

KLIMA CELJE

Našim poslovnim prijateljem in vsem delovnim ljudem čestitamo za praznik dela 1. maj!

ZIMŠEK ANTON

CELJE, MARIBORSKA 32.

Izdeluje pravvrstno pecivo in sprejema narocila za gospodinjsvo. Živelj 1. maj!

Obrtno podjetje
»ELEKTRO-SIGNAL«
Celje

(prej »Elektroinstalacije« Celje)

S SVOJIMI ENOTAMI:

UPRAVA TRG SVOBODE ST. 10,
TEL. 20-78

INSTALACIJE — NEON; CUPRIJSKA UL. 9, TEL. 23-93

MEHANIKA — SERVISI ZIDANSKO-VA UL. 21-21

RADIO — TELEVIZIJSKI — SERVISI:
LJUBLJANSKA C. 6, TEL. 26-51

ČESTITA K PRAZNIKU DELA 1. MAJU
VSEM SVOJIM STRANKAM, DOBAVITE-
LJEM TER SE PRIPOROČA ZA NADALJ-
NJA NAROCILA.

CESTNO
PODJETJE
CELJE

čestita vsem delovnim
ljudem k prazniku dela
1. maju

LIBELA

TOVARNA TEHTNIC CELJE

MARIBORSKA C. 1. TEL. 21-41, 29-27

- Proizvajamo vse vrste tehtnic za potrebe industrije, trgovine, transporta in široke potrošnje.

• Še posebej opozarjam na naš novi proizvod namizne tehtnice za trgovino tipa MAXIMA nosilnost 10 kg in kuhiinske tehtnice tipa PRIMA, DE LUXE in FAVORIT.

- Zahtevajte prospekte in ponudbe.

- Odlike novih proizvodov so: točnost, trajnost in sigurnost.

Vsem delovnim ljudem iskrene pozdrave
k prazniku dela 1. maju!

KOSTROJ

SLOVENSKE
KONJICE

PROIZVJA OPREMO ZA USNJARSKO IN KRZNARSKO INDUSTRijo. Z ORGANIZIRANO SERVISNO SLUŽBO OSKRBUJE NAVEDENO INDUSTRIJO Z REZERVNimi DELI. S SVJIMI IZDELKI SE JE UVELJAVA NO NA DOMACEM TRZISCU.

Vsem našim poslovnim prijateljem
čestitamo za praznik dela.

KOVAŠKA INDUSTRIJA ZREČE

IZ NASEGA PROIZVODNEGA PROGRAMA NUDIMO CENJENIM KUPCEM AUTOMEHANSKO ORODJE, ODKOVKE ZA MOTORNIO IN OSTALO INDUSTRIJO TER PLUZNE DELE ZA TRAKTORSKE PLUGE PO UGOĐNIH DOBAVNih POGOJIH IN PRIZNANI KVALITETI.

VSEM DELOVnim LJUDEM IN POSLOVnim PRIJATE-
LJEM ČESTITAMO K PRAZNIKU DELA — 1. MAJU.

Konfekcija LISCA Sevnica

čestita vsem delovnim ljudem
k prazniku dela 1. maju

Cinkarna

METALURŠKO
KEMIČNA
INDUSTRija
CELJE

PRIPOROČA SVOJE IZDELKE:

- KOVINSKI CINK
- CINKOVA PLOCEVINA
- CINKOGRAFSKE PLOSCE
- CINKOVA ZICA
- CINKOVI PROTEKTORJI
- CINKOVO BELILO
- KROMOV GALUN
- ZELENA GALICA
- NA-HIDROSULFIT
- METALIT
- NA-SILIKOFLUORID
- NA-SULFID
- CINKOSULFAT
- SVINČENI MINIJ
- SVINČENA GLAJENKA
- LITOPON
- ULTRAMARIN
- MODRA GALICA
- ZAŠČITNO SREDSTOV CUPRABLAV
- SUPERFOSFAT

POMOŽNA SREDSTVA ZA TEKSTIL IN USNJE:

- ORGANSKA BARVILA
- SUHE ZEMELJSKE BARVE
- ZVEPLENA KISLINA 60 Be
- ZVEPLENA KISLINA 66 Be

Vsem poslovnim prijateljem
kakor tudi ostalem delovnemu ljudstvu
čestita za naš veliki praznik 1. maj
kolektiv

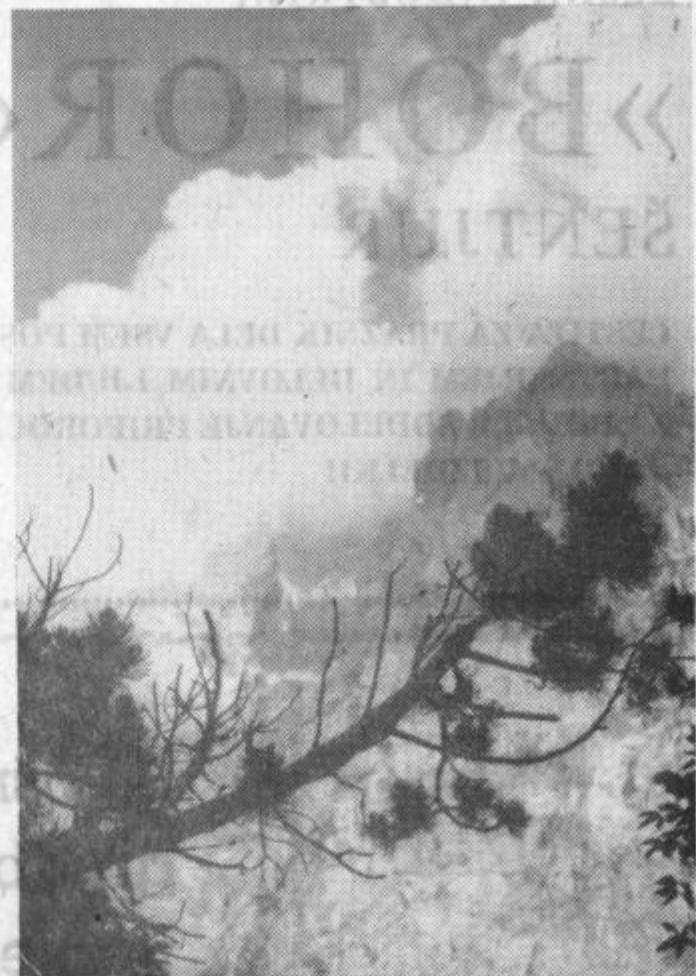
Tekstilne tovarne Prebold

K prazniku
delovnih ljudi
1. maja čestita

PIVOVARNA LASKO
TER PRIPOROČA
CENJENIM ODJEMALCEM
SVOJA
KVALITETNA PIVA

Pridružujemo
se svečanemu
razpoloženju
delovnih ljudi
in čestitamo
k 1. maju

GOZDNO GOSPODARSTVO NAZARJE

KOLEKTIV POSREDNIKE PISARNE
IN KOMISIJSKE TRGOVINE

Posrednik

CELJE TOMSICEV TRG 10 IN 12

CESTITA ZA PRAZNIK DELA 1. MAJ
VSEM DELOVNIM LJUDEM Z ZELOJO DA BI TA PRAZNIK OB DVAJSET-
LETNICI OSVOBODITVE PRAZNOVALI V PRIJETNEM RAZPOLOŽENJU.

◆
TOVARNA
LESNE GALANTERIJE
»PETA« RADECE
LESENH PET

čestita ob 1. maju
prazniku delovnih ljudi
vsem poslovnim
prijateljem
in delovnim
ljudem!

»KONUS« USNIJARSKI KOMBINAT
SLOVENSKIE KONJICE, MARIBORSKA CESTA 12
TELEGRAM: KONUS SLOV. KONJICE; — TELEFON: SLOV. KONJICE 1
PREDSTAVNISTVA — SKLADISCA — PRODAJALNE:
BEOGRAD, RAJICEVA 12, NOVI SAD, ZAGREB, LJUBLJANA, PTUJ,

Naši obrati:

KOKO, RECICA, LENART, LJUTOMER, MIREN PRI GORICI, MAJ-
SPERK, SEVNICA, LOCE.

Izdelki kombinata:

MODNA USNJENA KONFEKCIJA, SPORTNA AVTO-MOTO USNJ. KON-
FEKCIJA, VSE VRSTE ZGORNJEGA IN SPODNJEGA USNJA, USNJE
DROBNICE, USNJE KAC, KUSCARJEV IN VSE VRSTE LAKASTEGA
USNJA, TEHNICO USNJE — VSE VRSTE POGONSKEGA JERMINJA
NAVADNEGA IN VSEH SPECIALNIH IZVEDBACH PO NAROCILIH, VEGET-
ABIL. IN KROM — PIKERJI IN OSTALE UTENZILIJE ZA TEKSTILNO
IN OSTALO INDUSTRIJO, OPETNICE IZ KONITA VSEH VRST IN PETE
ZA OBUTEV Z NIZKO PETO — KONIT ZA CEVLJARSKO INDUSTRIJO,
GALANTERIJO, KNJIGOVEZNISTVO —

Vse vrste taninskih extractov.

ČESTITAMO VSEM DELOVNIM LJUDEM
K DELAVSKMU PRAZNIKU 1. MAJU!

LIN Lesna industrija Nazarje

čestita
za delavski praznik
1. maj.

VZGAJAJTE OKUS SVOJIH OTROK

Vzgajanje okusa zahteva mnogo časa. Lahko primaša zadovoljstvo, veselje in lahko pomeni celo igro — če je pravilno usmerjeno. Hkrati s tem, ko vzgajamo okus svojih otrok, vzgajamo tudi sami sebe. Eden osnovnih pogojev za temeljito in dobro vzgojo okusa je nujnost, da ločimo med osebnim okusom in objektivno dobrim okusom. Kajti ni namreč nujno, da je naš osebni okus tudi dober. Predvsem se moramo izogniti kategoričnih stališč — kot na primer: sovražim Wagnerja, mrzim Van Gogha itd. To so subjektivne, neutemeljene

HMM - kako diši...

Pogovorimo se malo o parfumu, ki ga tako rade uporabljamo: uporabljamo pa ga često napak — preveč diši za nami.

Ne bomo vam svetovali, kakšen parfum si kupite, to je seveda stvar okusa. Lahko vam povemo le to, da povdarijo sarm temolask svež in lahki rožni vonj, medtem ko so za svetolanske topili in težji.

Ko boste kupovale parfum, bodite bolj lačne kot site, ker boste tako občutljivejše za vonjave; nikoli pa ga ne kupujte na hitro. Pregovoril je prodajalca da si ga lahko kanček vdrete v dlani, pomemalte ga — parfum bo izparel, ter vam tako omogočil, da boste laže občutile kakšen bo po uporabi. Če vam ni všeč, pridite v trgovino naslednjini dan in izbirajte med drugimi vonjavami.

In kako ga bomo uporabljale? Parfum, ki je skoncentrirana dišava, je zelo močan in ga zato nikoli ne dajate na lase ali veliko količino na kožo. Načlaže bi bilo, če bi imelo razpršilec in bi parfum po celem površini enakomerno porazdelil, pa tudi prihranil bi ga. Običajno parfumirajo žeske lase ali vrat za uše, kar pa ni prav. Parfumirati moramo tiste dele kože, kjer imamo žile, ki razvijajo toploto, torej vrat, pregib kolena ali lahta in dlani.

Parfumiramo lahko tudi obleko, samo škoda je, ker prav vsi parfumi puščajo sledove. Dosti boljše je če oblike odščipite indirektno — obesite jo na obesnik obložen z vato, ki ste jo prej nadlazili s parfumom. Tudi prazne stekleničke od parfuma lahko uporabite: v predale, kjer imate perilo jih lahko naložite cel kup in imate boste diskretni in prijeten vonj.

Parfum je zelo drag in ga moramo čuvati. Najbolje je da ga shranujemo na srežem, pa vendar suhem in temnem mestu — morda v omari ali toaletni mizici.

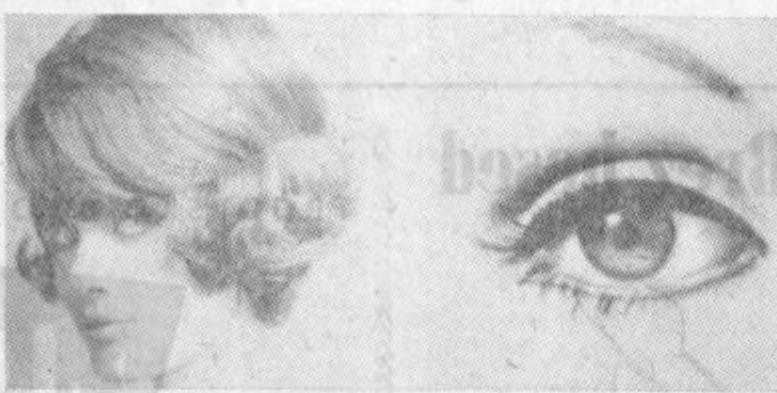
ocene, ki bi kaj lahko napak nisme rile dober okus, ki ga želimo v otroku vzgojiti. Tudi tu bi bilo napak, če bi brez potrebe utemeljito in prepičanost sprejeli dočeno umetniško strugo. Ni namreč vse, kar vidimo, tudi najboljše. Pri otroku moramo razvijati kritičen duh, otrok naj o zadevi, ki jo gleda, premisluje, jo primerja čimprej seznaniti z umetnostjo.

Dejstvo je namreč, da se otroci pri obiskih muzejev, razstav, gledališč, filmskih predstav in nazadnje tudi pri branju dobrih knjig ne samo zabavijo, temveč po malem formirajo tudi svoje mnenje o dočenih stvari in vzgajajo svoj okus.

Zelo važno je, da starši ne zanemarijo dekorja otrokovega življenja. Če imajo otroci svojo sobo, jo skrbno uredite. Za izbiro harmoničnih in preprostih predmetov verjetno ne bo treba velikodenarja. Pri tem upoštevajte tudi otrokove želje, razvijajte njegovo umetniško angažiranost, kajti to vežba tudi njegov kritični duh in preciziranje vrednosti lestvice tištega, kar je lepo.

In takrat, ko bo vaš otrok prvič spontano od navdušenja vzkliknil pred neko sliko, zgradbo ali pokrajino, bodite ponosni nanj in nase.

PREDSTAVLJAMO VAM PRIKUPEN, MLADOSTEN KOSTIM, KI GA POZIVLA PIKASTA NA VELIKO PENTILJO ZAVEZANA BLUZA, KLJUB TEM DETAJLOM PA MODEL NI NAMENJEN SAMO NAJMLAJSIM MED NAMI.

PRICESKE, KAKRSNE SO VISOKI MODNI USTVARJALCI LETOS PREDLAGALI ZA POMALDNE DNI, JE MENDA VES ŽENSKI SVET Z NAVDUSENJEM POZDRAVLJ. TO SO TISTE CUDOVITE, MLADOSTNE, LAHNO KODRASTE LINJE, KI DAJEJO ŽENSKEMU OBRAZU, TAKO SVEZ, ZIVAHEN, NAGAJIV, IZRASPOLOLGI LASJE, KI SO ZDAJ KAR PRECEJ ČASA VLADALI, SO SE NA POMALDUMAKNILI KRAJSIM, ZATO NICSTRAHU PRED SKARJAMI — TODA SAMO V PRIMERU, ČE JIH IMA V ROKAH STROKOVNIK! TO JE NAMREČ POGOJ ZA LEPO, LETOS MODERNO PRICESKO.

ZDAJ PA SE KRATKO PREDAVANJE O SMINIKANJU OCI. NO K TEMU SE VERJETNO ZATECIMO SAMO ZVEČER, SAJ LAHKO OBARVANE VEKE IN OBROBLJENE OCI CEZ DAN PREJ SMESNO KOT PA LEPO UCINKUJEJO. CA PA STE SE ŽE ODLOCili, DA SI ZVEČER OLEPŠATE OCI, SI VZEMITE CAS, OBRVI DISKRETNO POTEZNITE Z RJAVID ALI TEMNO SIVIM SVINCNIKOM, TREPALNICE POCRNITE IN JIH OBROBITE, VEKE PA SI OBARVAJTE S SMINKO, KI SE NAJBOLJE PODA BARVI VASIH OCI. USPEH PRAV GOTOV NE BO IZOSTAL!

PISE DR. RUDOLF CIK, PREDSTOJNIK GINEKOLOSKO PORODNIŠKEGA ODDELKA CELJSKE BOLNISNICE

Rakasta obolenja pri ženskah

Rak ali karcinom ženskih genitilij in dojk ima kot karcinom ostalih organov razdiralno dejstvo in se lahko z zasevkami širi naprej po vsem organizmu. Razlike med posamezniimi vrstami karcinoma so številne, pri cemcer je najbolj značilno, da se rakasta obolenja zlasti rada kažejo na posameznih organih. Pri ženskah naletimo največkrat na karcinom na maternici, in to v 90%. Samo v 10% se pojavlja na drugih delih rodil in spolovil, to je na jajčnikih, jajcevodih in nožnicah.

Razmerje med karcinomom ženskih spolnih organov in dojk je približno 2:1.

Leta 1960 smo v Sloveniji zabeležili okrog 700 primerov karcinoma ženskih spolnih organov in dojk. Po pogostosti posameznih bolezni zavzemata karcinom v Sloveniji nekako 6. ali 7. mesto. Po številu smrtnih primerov pa se približuje drugemu mestu. Zaustaja se za smrtnostjo, srčnih ali zihnih bolezni. V svetovnem merilu unare vsak 6. človek zradi karcinoma. Tak bo postal statistični rezultat karcinoma ženskih spolov in dojk za tiste ženske, ki iz nevednosti, malomarnosti ali neupravičenega straha nočijo na ginekološki pregled.

Rak na dojkah je drugi najpogosteji rak pri ženskah. Boleča zadržina ali tumor, posebno že vsaka rana na dojki, pomeni za žensko hudo nevarnost. Vsaka ženska, si dojki lahko sama pregleda v ogledalu, vidi razliko med levo in desno dojko, si jo lahko oprij in fakto ugotovi, da je dojka obolela. Dojka, ki jo je napadel rak, je potegnjena navzgor, bradavica bolne dojke pa leži višje od bradavice zdrave dojke. Koža obolelejše mesta je nagubana in učelenja. Bolečina kot začetni znak raka na dojki je reden pojav ali pa ga sploh ni.

V Sloveniji imamo letno približno 700 na novo obolelih žensk na karcinomu ženskih genitilij in dojk. Veliko žensk hodi redno na pregled. S temi zdravstvena služba nima nobenih težav. Težko pa je z ženskami, ki pridejo na ginekološki pregled poredoma ali pa pridejo na pregled, ko je karcinom že napredoval. Strah pred rakom, pred ginekološkim pregledom, nevednost, nepoznanje dejanskega zdravstvenega stanja so najhujša nadloga in nevarnost za vsako žensko. Nevarnost in strah spravlja vse ljudi v nepristojno stanje, zdravnike pa jezi in jih spravlja v neugoden, včasih celo neprijeten položaj. Ženske, ki triptjo pred kancerofobijskim, to je strah pred rakom, pridejo na ginekološki pregled ponavadi prepozno, kar je pak njim v škodo.

Karcinom na telesu maternice, jajčnikih in jajcevodih nastane predvsem zaradi zunanjih vplivov. Vzroki so lahko vnetja, nezdravljene zatrgevanje in rane nožničnega dela maternice po številnih in hitrih zaporednih potrodbah, po abortusih, po grobih in energetičnih kiretažah.

Karcinom na telesu maternice, jajčnikih in jajcevodih nastane predvsem iz notranjih vzrokov, kot so posebna sprejemljivost, podvrzenost, prirojenost in starostna doba. Opi-

sani razlogi za nastanek karcinoma ženskih genitilij so zelo verjetni, vedar še ne povsem pojasnjeni.

Karcinom nožničnega dela maternice se javlja vedno s povečanim gnojnem izcedkom in neredno krvavitvijo. Žene si teh znakov, to je gnojnega izcedka in neredne krvavitve, ne znajo pojasniti ali pa nočejo o tem nič vedeti. Razgovor iz ginekološki pregled s sodobnimi tehničnimi, fizikalnimi in laboratorijski priporočki nam lahko potrdi sum na karcinom nožničnega dela maternice. Izcedek in nereditno krvavitve oziroma bolečina v spodnjem delu trebuha v meni je skoraj zanesljivo znamenje za hudo bolezni, za rakasto obolenje na maternici ali jajčnikih.

Rak na dojkah je drugi najpogosteji rak pri ženskah. Boleča zadržina ali tumor, posebno že vsaka rana na dojki, pomeni za žensko hudo nevarnost. Vsaka ženska, si dojki lahko sama pregleda v ogledalu, vidi razliko med levo in desno dojko, si jo lahko oprij in fakto ugotovi, da je dojka obolela. Dojka, ki jo je napadel rak, je potegnjena navzgor, bradavica bolne dojke pa leži višje od bradavice zdrave dojke. Koža obolelejše mesta je nagubana in učelenja. Bolečina kot začetni znak raka na dojki je reden pojav ali pa ga sploh ni.

V Sloveniji imamo letno približno 700 na novo obolelih žensk na karcinomu ženskih genitilij in dojk. Veliko žensk hodi redno na pregled. S temi zdravstvena služba nima nobenih težav. Težko pa je z ženskami, ki pridejo na ginekološki pregled poredoma ali pa pridejo na pregled, ko je karcinom že napredoval. Strah pred rakom, pred ginekološkim pregledom, nevednost, nepoznanje dejanskega zdravstvenega stanja so najhujša nadloga in nevarnost za vsako žensko. Nevarnost in strah spravlja vse ljudi v nepristojno stanje, zdravnike pa jezi in jih spravlja v neugoden, včasih celo neprijeten položaj. Ženske, ki triptjo pred kancerofobijskim, to je strah pred rakom, pridejo na ginekološki pregled ponavadi prepozno, kar je pak njim v škodo.

Kakšen naj bo odnos do žensk, obolelih za karcinomom? Odnos mo-

ra biti strogo individualen, odkrit in resen.

Kako je z ozdravljenjem raka?

Danes ozdravimo mnogo več žensk, obolelih za rakom, če se je zdravljenje začelo že na začetku ob izbruhu bolezni.

Za zdravljenje raka nimamo vse splošnega zdravila in hkrati ne poznamo enotnega načina zdravljenja. S kombiniranimi metodami in pravčasno začetnim zdravljenjem ozdravimo v naši republiki zdaj že čez 60% za rakom obolelih žensk. V kolikor bodo ženske bolj redno hodile na ginekološke preglede, tem večji bo tudi odstotek ozdravljenih žensk.

Glavni načini zdravljenja so: operativno zdravljenje, obsevanje z radijem in rentgenom in zdravljenje s kemičnimi sredstvi, to je z dravili, s tabletami, z injekcijami ali s hormoni.

Uspehi ozdravljenja bodo nedvomno čedalje večji in boljši. Pričakujemo še velike raziskovalne uspehe v raznih laboratorijskih in klinikah, poleg tega si želimo večjo kulturno raven in prosvetljenost žensk.

Začetni rak ženskih genitilij oziroma dojk je ozdravljiv, toda ženska mora priti pravočasno na ginekološki pregled in se zdraviti. Uspeh, to je ozdravljenje, gotovo ne bo izostalo. Ponavljam: začetni rak ženskih genitilij oziroma dojk je ozdravljiv, samo nobene panike, zmedenosti in obupa.

USPEL ŠPORTNI DAN

niki — počitnice v malem — in verjetno se jih že pošteno veselijo. Kaj vemo lahko v tem času doživeli, si mislite! Mi vam želimo resnično prijetne prvomajske praznike — veliko sonca, nič snega (!) in kar največ dobre volje. Uredništvo

Draga tetka!

Pred vratih je pomlad in od zime smo že poslovili. Da pa ne bi nanoči čisto pozabili, vam pošiljam fotografijo zimskega motiva, ki je slikan ponosč.

Kot po navadi, je časa zelo malo, zato nisem mogel izdelati fotografije prej, pač pa vam jo pošiljam sedaj, kot spominki na zimo.

Prijetki pozdrav

Rajko Kompan, ul. 29. nov. 29. Celje

Dragi Rajko! Tvojo ljubeznišvo pošiljam, da smo dobili že prej, ko je spet zapadel sneg in nas tako temeljito spomnili na zimo. Tvoja slika je torej že zmeraj aktualna, objaviti pa je žal nismo mogli, ker je nekoliko pretrena. Shranili smo jo torej kot dragocen spomin na nate — zato — hvala ti zanjo. Tetka.

Tovarši urednik, zelo rado prebiram Celjski tečnik, zlasti pismo pionirjev. Pošiljam ti svoj prizvek — pesmico, ki sem jo sama sestavila. Ce ti je všeč, jo objavi v časopisu.

Zlata Fece iz Velenja

Draga Zlata, tvoja pesmica mi je bila všeč, objaviti pa je nismo mogli, ker imamo v tokratni Radovedni Malhi premalo prostora. Prihodnjic pa bomo to prav govoriti storili. Piši nam še! Pozdravlja te Tetka urečica.

Dragi urednici! Zelo rado pišem pesmi, zato sem se odločila, da Vam jih nekaj posljem. Upam, da Vam bodo všeč. Najlepše vas pozdravlja Danica Podpecan iz Lesične.

Danica, twojega pisma smo bili veseli, vendar — opozoti — prav zares nismo mogli objaviti pesmic. Prihralili pa jih bomo za prihodnjic — če bo takrat kaj bolje. Ti pa zaradi tega nikar ne izgubi volje in piši nam še. Pozdravlja te Tetka urečica.

Dragi urednici! Zelo rado pišem pesmi, zato sem se odločila, da Vam jih nekaj posljem. Upam, da Vam bodo všeč. Najlepše vas pozdravlja Danica Podpecan iz Lesične.

Naš dramski krožek

Na naši žoli — to je žola Jožeta Letonjevica v Smartnem ob Paki — deluje več krožkov. Med njimi je tudi jazz. Vsak teden komaj kam čertka, kajti takrat imamo ta krožek.

Za vsako prireditve se načimo nekaj igric in pesmic. Tudi za osmi marec smo pripravili pester program in preprani smo, da so boje mamicice zadovoljne. Ceprav moramo včasih ostajati v krožku tudi pozno po pouku, namesto tega časa ni skoda. Pridno pišemo in se učimo razne prizore, kajti blagočajno.

Nakupil je celo grmado moke, sladkorja, margarine in tobaka. Samo da noloži in se od-

pred poldnem je Plesnikov oče prispel v Luč. S stražami ni bilo sitnosti. Pri Matijcu sta ga postregli Angelca in Lizika. Angelca mu je imel sočasni stisnila v roko majhen listič. Priklimal je in si stlačil za trak od klobuka.

Nakupil je celo grmado moke, sladkorja, margarine in tobaka. Samo da noloži in se od-

pred poldnem je Plesnikov oče prispel v Luč. S stražami ni bilo sitnosti. Pri Matijcu sta ga postregli Angelca in Lizika. Angelca mu je imel sočasni stisnila v roko majhen listič. Priklimal je in si stlačil za trak od klobuka.

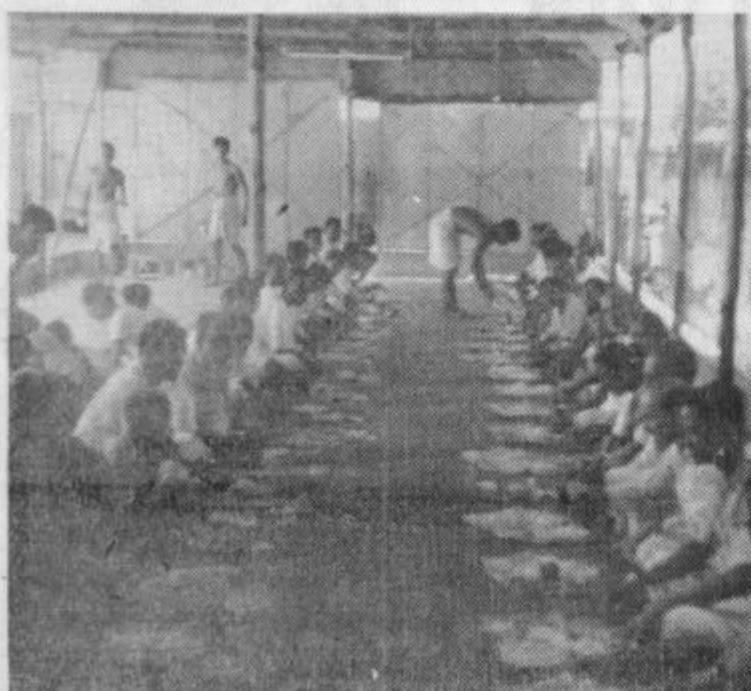
Nakupil je celo grmado moke, sladkorja, margarine in tobaka. Samo da noloži in se od-

pred poldnem je Plesnikov oče prispel v Luč. S stražami ni bilo sitnosti. Pri Matijcu sta ga postregli Angelca in Lizika. Angelca mu je imel sočasni stisnila v roko majhen listič. Priklimal je in si stlačil za trak od klobuka.

Nakupil je celo grmado moke, sladkorja, margarine in tobaka. Samo da noloži in se od-

pred poldnem je Plesnikov o

»ČISTA ROKA«

Indiji ne poznajo jedilnega pribora. Jeda z roko. Leva roka je zanje »umazana«, namenjena za delo, desna pa »čista«; skrbno jo umivajo in pacijo, da bi se z njo dotaknili čimmanj predmetov. Spretno znajo umiti desnico, ne da bi se je dotaknili z levico. Pri njih torek ne velja pregorov: Roka roko umije. Celo juho jedo z roko, seveda na poseben način. Pijejo tako, da se rob kozarca nikoli ne dotakne ust.

Na neki gostiji sem vprašal indijskega novinarja: »Kako, da Indiji niste prevzeli od Angležev tehnike prehranjevanja?«

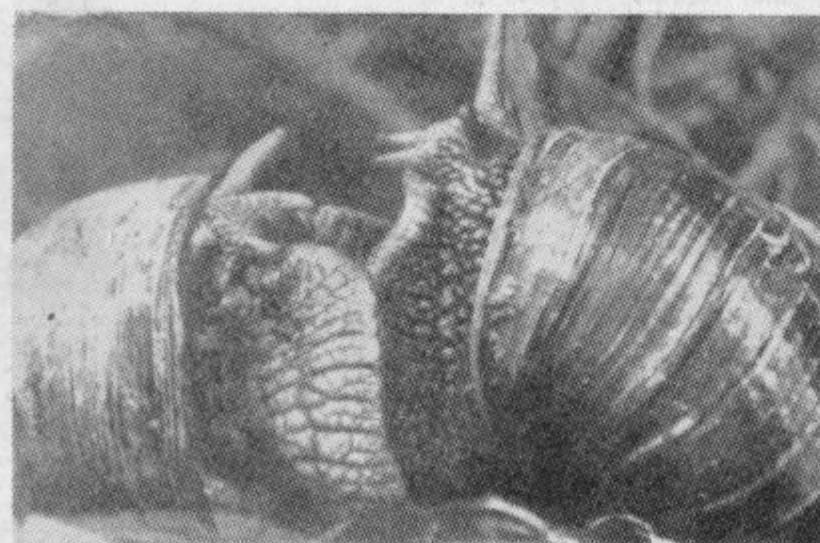
Odgovoril mi je: »Zakaj Angleži niso sprejeli naše? Naš način je mnogo bolj higiencičen. V evropskih restavracijah nosite v usta pribor, ki ga je imelo pred vami v ustih že kdo ve koliko ljudi, medtem ko jaz jem samo s svojo roko.« TIBOR SEKELJ

Tragedija na premieri

Sladka zora svobode je naslov gledališkega dela, ki so ga igrali v grškem mestu Katu Platikantosu v bližini Larise ob praznovanju narodnega praznika. Predstavo so uprizorili učenci mestnih šol. Glavno vlogo je igral enajstletni Vasilis Kinioulis. Med igro je moral streljati s puško, kar je bilo usodno. V dvoranji je ranil šest gledalcev. Deklica Milica Bakali je bila ranjena v prsi in se borila s smrtnjo. Policija je priprala Apostola Fafalisa, ki je fantu posodil puško, a jo je pozabil izpraznit.

Supernebotičnik

Ameriški arhitekti, člani »Producers Councila« iz Washingtona nameravajo zgraditi nebotičnik, ki bo imel štiristo nadstropij. Stanovalci tega kolosa bodo v zgradbi dobili vse, kar bodo želeli. Ce bo komu uspelo dobiti tudi službo v nebotičniku, mu ne bo od rojstva do smrti treba zapustiti zgradbe, saj bo v njej šola, bolnišnica in ambulante, trgovine, banke ter drugi lokalni — torej vse — razen pokopališča.

LEN KOT POLZ, DOLGOCASEN KOT POLZ, POCASEN KOT POLZ ... CLOVEK SE PAC TUDI MOTI, KAJTI POLZ JE VSE PREJ KOT TO (HITROST JE RELATIVEN POJMY). BIOLOGI STEJEJO POLZA MED RAZGIBANE ZIVALI — POSEBNO V CASU PARHENJA. CE BI KDO O CASANOVI REKEL, DA JE SNUBILA TAKO SILOVITO IN STRASTNO KOT — POLZ BI SE MU PAC SMEJALI. PA BI SE ZMOTILI, »POLZ«, PRAVI WENDT, »DELUE V LJUBEZENSKI IGRI KOT SUPER MOSKI, KOT UTELESENA MOSKOST«. NASA SLIKA PRIKAZUJE POLZA PRI SNUBLJENJU, PRED POLJUBOM. POLZI SE NAMREC TUDI POLJUBLJAVA.

NEPOPULAREN, ZATO PA TEMBOLJ PEREC PROBLEM: KAM Z LJUDMI?

Atentat na naravo

Sele v zadnjem času se je človek zavedel, da tisto, čemur pravimo narava, ni neizčrpno skladische, iz katerega je mogoče brez prestanka jemati, in da se utegne brezglavno ropanje hudo maščevati. Toda samo zavede!

Krčenje gozda je imelo, na primer v Ameriki, v kratkem času skoro neverjetne posledice. Pred prihodom Evropejcev so polovico dežele pokrivali gozdovi z obiljem živali. V nekaj desetletjih se je podoba novega sveta popolnoma spremenila. Naseljenici so izkrčili ogromne komplexe površine in oropali zemljo zaščitne odee. Nalivi so začeli oddašati rodovitni humus, živalstvo se je skrčilo na desetino in več. Pokol prerijskih psov je prepustil kulturo podganam. Intenzivne kulture so izsesale »pridobljeno« zemljo, sledila je erozija. Danes izgubijo ZDA 445.000 ha rodovitne zemlje na leto. Dnevnik »New York Herald Tribune« je počast, ki požre 6,5 ha gozda na teden. Tudi drugod ni človek boljši gospodar. Pet milijonov ha gozda na leto posekajo ljudje na svetu. V ZDA je samo še 40 % orne zemlje. Francija izgubi letno 162.000 hektarov. Sahara je vsako leto za nekaj kilometrov obsežnejša. Danes zavzemajo mesta, ceste, tovarne itd. 1.500.000 km², se pravi površino Spanije, Francije, Belgije, Svice, in

Italije skupaj! Pri tem pa se rodi vsak dan 120.000 novih zemljjanov.

Zmanjkuje nam zraka. Dim, saje, radioaktivni pepel ob skrčeni rastlinski odee, ki je edini »čistilec« zraka, se koliciško vsak dan veča. V Parizu, na primer, se je kolicična ogljikovega monoksida povečala v nekaj desetletjih za 40 %. Kadar radi posebnih atmosferskih pogojev pritisne tak oblak okuženega zraka na mesto, ljudje umirajo. Tako je v Londonu pred trinajstimi leti umrlo v štirih dneh zaradi okuženega zraka 4000 ljudi.

Zaradi takšnih »atentatov« na naravo je človeštvo od pričetka našega štetja do druge svetovne vojne pretrpelo 421 katastrofalnih lakot; tako pride na vsakih sto let povprečno 21,5 leta lakote. Razumno, objektivno bitje, ki bi opazovalo početje ljudi, bi imelo vtis, da smo biološka vrsta, ki je sama sebe obsodila na smrt in izvaja svoj namen z dosledno natančnostjo. Pitne vode zmanjkuje, rodovitna zemlja se krči, kisika je vedno manj — porabnikov pa vedno več! Blizu viška civilizacije, ko ima človek ogromno tehnično moč, mu grozi — zaradi njegove lastne brezumne požrešnosti —, da bo izgubil osnovne vire za svojo eksistenco in da bo spremenil zemljo v puščavo. Prihodnjič: ATOMSKA ENERGIJA — začetek ali konec?

Čestitamo vsem delovnim ljudem k delavskemu prazniku 1. maja

Skupščina občine Laško

Občinski komite ZKS Laško

Občinski odbor SZDL Laško

Občinski sindikalni svet Laško

Občinski odbor ZB Laško

Občinski komite ZMS Laško in ostale družbene organizacije

Brez besed

TRGOVSKO PODJETJE

jelša

ŠMARJE PRI JELŠAH

SPECERIJSKO, KOLONIALNO, TEKSTILNO, GALANTERIJSKO, TEHNIČNO IN GRADBENO-BLAGO IN KURIVO.

s svojimi poslovalnicami na območju občine Šmarje pri Jelšah,

čestita k 1. maju, prazniku delovnih ljudi in želi še mnogo delovnih zmag.

Izvirna zabava

LIJUDJE ZIVJO NA RAZLICNE NACINE IN SE TUDI VSAK PO SVOJE ZABAVAO. V KAKSNI INDUJSKI VASI JE PEST RIZA PRAZNIK, KJE V LONDONU PA KAK MILIJONARSKI SINCEK NE VE, KAKO BI ZAPRAL. »OCETOV« DENAR, OB SVOJEM ENAINDVATSETEM ROJSTNEM DNEVU JE BOGAT TEANAGER NAPEL MOZGANE IN SI KONCNO IZMISLIL ORIGINALNO »PARTY«, KI JE STALA 10 MILIJONOV IN POL. DINARJEV. JULIAN MOULTON — TAKO SE PISE NADEBUDNI MLADENIC — »JE NAJEL CELO NADSTROPJE V ENEM NAJDRŽAJIH LONDONSKIH HOTELOV. STENE JE OKRASIL Z BRZOSTRELKAMI, GOSTOM PA JE STREGLO POL DUCATA POLNAGIH MANEKENK, NAMOCENIH V ZLATO BARVO. NA SLIKI, KI SO JO OBJAVILI LONDONSKI CASOPISI, SO OVEKOVECILICI AVTORJA IN NJEGOVU IDEJO... ZLATA DEKLETA IN BRZOSTRELA.«

1. 5. 1965 — St. 17

Casopis je ustanovil okrajski odbor SZDL. Izšel je 2. 6. 1945 kot »Nova pot«, do 1955 kot »Savinjski vestnik« in dalje kot »Celjski tednik«. S 1. januarjem 1965 ga soustanavlja občine: Mozirje, Laško, Celje, Slovenske Konjice, Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah, Zalec in OO SZDL Celje. — Uredjevor: Rudi Lešnik, glavni urednik; Drago Hribar, odgovorni urednik; Borivoj Wudler, tehnični urednik; Ivica Burnik, Jože Klančnik in Janez Sever. — Tednik izhaja ob petkih. Izdaja in tisk: CP »Celjski tisk«. Uredništvo in uprava: Celje, Trg V. konгресa 5, poštni predel 152. Telefon: 23-72. Tekoči račun: 603-11-1-656. Cena posamezne številke 30 din. Letna naročnina 1.200 din; polletna 600 din; mesečna 100 din. Inozemstvo 2.400 din.